

НАЦИОНАЛЕН
ОСИГУРИТЕЛЕН
ИНСТИТУТ

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

ГОДИНА XIII, БРОЙ 2, 2014

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ:

Председател Весела Караиванова
Членове Антоанета Ганчева
Елина Чалъкова
Даниела Асенова
Теодора Нончева
Марин Калчев
Снежана Малакова

Редактор Петър Иванов
Коректор Маргарита Чешмеджиева
Предпечат Весела Петрова
ISSN 1311 9656

Адрес на редакцията: 1303 София, бул. "Ал. Стамболийски" № 62-64

Тел: 02 926 12 34

web: www.nssi.bg

СЪДЪРЖАНИЕ

Събития

Петър Иванов - НОИ откри нова сграда на архивния център в с. Невестино.....3

Осигурителен архив

Евгения Петрова, Галина Милчева, Милена Русева - Функциониране на осигурителния архив на НОИ..... 5

Осигуряването в числа

Антоанета Ганчева - Краткосрочните обезщетения от ДОО за 2013 г.....12

Анализи

Зоя Славова - Джендър аспект на социално-осигурителните обезщетения и пенсии от държавното обществено осигуряване през 2012 г.....15

На фокус

Златко Златев - Териториално поделение на НОИ в гр. Благоевград – организация на дейността и постигнати резултати за 2013 г.20

Европейски проекти

Теодора Нончева - Подготвителен проект за електронен обмен на данни в областта на социалното осигуряване в Европейския съюз.....26

Христо Трухчев - „Професионално развитие за оказване на по-качествени осигурителни услуги” – отчет за изпълнение на проекта.....28

Указания

Указания относно начина на изчисляване на обезщетения за временна неработоспособност, майчинство и безработица по българското законодателство и Регламент 883/2004 на лица, които имат осигурителни периоди по законодателството на други държави - членки в ЕС, ЕИП и Швейцария.....31

Събития

НОИ ОТКРИ НОВА СГРАДА НА АРХИВНИЯ ЦЕНТЪР В С. НЕВЕСТИНО

Петър Иванов - главен експерт в дирекция "Обществени комуникации и международно сътрудничество"

На 29 май 2014 г. с тържествена церемония беше открито новото архивохранилище на Обединения осигурителен архив на Националния осигурителен институт (НОИ) в с. Невестино. На събитието присъстваха председателят на Надзорния съвет на НОИ Димитър Манолов, ръководството на институцията, представители на местната власт и много служители.

В своето приветствие управителят на НОИ Бисер Петков честити на всички служители новата сграда като подчерта, че тя значително ще облекчи работата им по приемането и преместването на документацията на осигурителите от цяла Югозападна България, прекратили своята дейност без правоприменик. Г-н Петков изрази задоволство от досегашната работа на Обединен осигурителен архив - с. Невестино и сподели своите очаквания, че с новото архивохранилище резултатите от дейността му ще стават все по-добри. "Това ще спомогне за по-доброто обслужване на клиентите на НОИ, чиито пенсии зависят от съхраняваната в архивохранилищата документация на прекратени осигурители", подчерта г-н Петков.

Приветствени думи към присъстващите отпраща Димитър Манолов, областният управител на Кюстендил Иван Каракашки и кметът на община Невестино Димитър Стаменков. Всички те изразиха своята подкрепа за развитието на архивния център и с оптимизъм отбелязаха значението на новата сграда както за дейността на НОИ, така и за местното население.

След приветствените думи церемонията продължи с прерязване на лентата от председателя

на Надзорния съвет на НОИ Димитър Манолов, управителя на института Бисер Петков и директора на териториалното поделение в Кюстендил Пламен Младенов. Тържествен водосвет бе отслужен от отец Георги от църквата в с. Невестино.

Новооткритата архивна зала е разположена върху 504 кв. м. площ. Сред по-големите осигурители, чиито документални масиви ще бъдат приети в нея, са металургичният комбинат „Кремиковци“, мини „Бобов дол“ и „Стомана“ АД – гр. Перник.

Обединеният осигурителен архив в с. Невестино е най-голямото архивохранилище в структурата на Националния осигурителен институт. От създаването му през 2007 г. до момента в него се съхранява разплащателната и трудовоправната документация на пет териториални поделения – София-град, София-област, Перник, Благоевград и Кюстендил. В архивния център се намират документите на големи работодатели като БГА „Балкан“, „Балканкар-6-ти септември“, „Чугунолеене“ АД - гр. Ихтиман, АПК „Средец“ и др. Общият обем на документацията възлиза на над 150 хил. броя дела, приети от 5 409 осигурители. За целия период са издадени близо 70 хил. удостоверения за осигурителен стаж и доход.

На територията на Обединен осигурителен архив в с. Невестино функционира център за електронно архивиране. Документите, които подлежат на електронна обработка, обхващат периода от 1980 г. до 1996 г. и преминават процес на сканиране и индексирание. Електронно обработените страници са над 12 милиона. Всичко това подпомага дейността на института, като позволява наличната

на хартиен носител осигурителна информация да бъде конвертирана в електронен формат и с помощта на допълнително индексирание да бъде по-лесно достъпна. Това позволява ефективното използване на данните от електронния архив при издаването на документи за осигурителен стаж и доход.

В момента в структурата на НОИ функционират общо шест центъра на Обединен осигурителен

архив. Освен в с. Невестино, подобни структури действат в градовете Пловдив, Враца, Силистра, Търговище и Тетевен. В тях, на регионален принцип, се окрупняват документалните масиви с разплащателна и трудовоправна документация на прекратените осигурители без правопреемник.

Дейността по създаване и функциониране на осигурителния архив на НОИ е регламентирана в Кодекса за социално осигуряване през 2005 г. Основната цел е да бъдат защитени осигурителните права на гражданите, чийто стаж е положен при осигурители, които са прекратили дейността си и нямат правопреемник. В тези случаи заинтересованите лица подават заявление за издаване на удостоверение за осигурителен стаж и доход в най-близкото териториално поделение на НОИ. Документите се издават в едномесечен срок, при условие че разплащателната документация на търсения работодател е предадена в НОИ, лицето фигурира в приетата документация и има данни за търсения период.

ФУНКЦИОНИРАНЕ НА ОСИГУРИТЕЛНИЯ АРХИВ НА НОИ

Евгения Петрова - директор на дирекция “Осигурителен архив”

Галина Милчева - държавен експерт по осигуряването в дирекция “Осигурителен архив”

Милена Русева - главен експерт по осигуряването в дирекция “Осигурителен архив”

Дейността на осигурителния архив на НОИ е регламентирана с Кодекса за социално осигуряване (КСО). Разпоредбата на чл. 5, ал. 10 от документа задължава осигурителите, които прекратяват дейността си и са без правоприменник, да предадат разплащателните ведомости и трудовоправните документи в съответното териториално поделение на НОИ (ТП на НОИ).

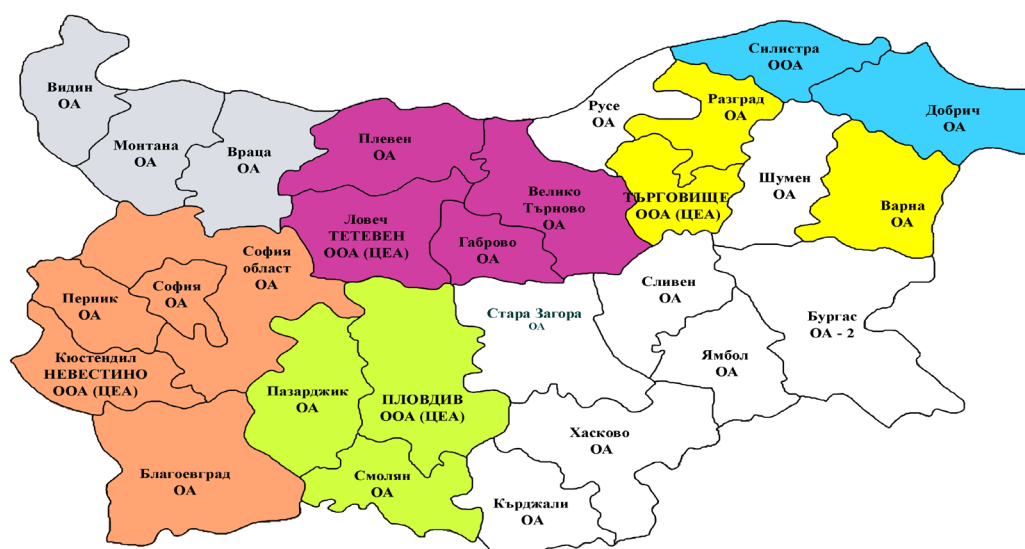
Редът и условията по предаване, приемане, обработка, съхраняване и използване на разплащателните ведомости на прекратените осигурители без правоприменник са регламентирани с Инструкция №5/30.06.2005 г. на управителя на НОИ (Обн. ДВ, бр.57/12.07.2005 г.). Същата периодично е изменяна и допълвана вследствие както на промени в законодателството по социалното осигуряване, така и на практическото прилагане на законите разпоредби, както следва: (изм. и доп., ДВ бр. 40/18.05.2007 г.; изм. и доп., ДВ бр. 109/23.12.2008 г., изм. ДВ, бр. 49 от 30.06.2009 г., изм. и доп., ДВ, бр. 12/ 08.02.2011 г., изм. и доп. ДВ, бр. 34/ 04.05.2012 г., изм. и доп., ДВ бр. 107/13.12.2013 г.).

Структура и параметри на дейността

Дирекция “Осигурителен архив” разработва методологията по цялостното функциониране на осигурителния архив в системата на НОИ. Тя включва приемане, съхраняване и използване на разплащателните ведомости и трудовоправните документи на прекратени осигурители без правоприменник. Дирекцията контролира и координира дейността на структурите в страната, както и систематизира взаимодействието между тях. Съгласно устройствения правилник на Националния осигурителен институт в дирекцията са обособени два отдела - “Методология на осигурителния архив” и “Електронен осигурителен архив”.

Подходът по окрупняване на документалните масиви на регионален принцип доведе до формиране на обединени осигурителни архиви. Към настоящия момент функционират общо шест архивни центъра – отдели “Обединен осигурителен архив” (ООА) с центрове за електронна обработка (ЦЕО) към тях. Тяхното разположение е показано на Фиг. 1:

Фиг. 1 Разположение на архивните центрове и центрове за електронна обработка

ТП на НОИ – гр. Пловдив – съхранява разплащателните ведомости и трудовоправните документи на прекратени осигурители без правоприменник на териториалните поделения в Пловдив, Пазарджик и Смолян.

ТП на НОИ – гр. Кюстендил (ООА – с. Невестино) - съхранява разплащателните ведомости и трудовоправните документи на прекратени осигурители без правоприменник на териториалните поделения в София–град, София–област, Благоевград, Перник и Кюстендил.

ТП на НОИ – гр. Търговище – съхранява разплащателните ведомости и трудовоправните документи на прекратени осигурители без правоприменник на териториалните поделения в Търговище, Разград и Варна.

ТП на НОИ – гр. Ловеч (ООА – гр. Тетевен) – съхранява разплащателните ведомости и трудовоправните документи на прекратени осигурители без правоприменник на териториалните поделения в Ловеч, Велико Търново, Габрово и Плевен.

ТП на НОИ – гр. Силистра – съхранява разплащателните ведомости и трудовоправните документи на прекратени осигурители без правоприменник на териториалните поделения в Силистра и Добрич.

ТП на НОИ – гр. Враца – съхранява разплащателните ведомости и трудовоправните документи на прекратени осигурители без правоприменник на териториалните поделения във Враца, Видин, Монтана.

Концепцията за изграждане на архивохранилища, в които да се приемат разплащателните ведомости и трудовоправните документи на прекратени осигурители без правоприменник, беше доразвита, с оглед ангажиментите на Националния осигурителен институт за прием на болнични листове. С Наредбата за изчисляване и изплащане на парични обезщетения и помощи от ДОО (в сила от 01.01.2007 г.) бе въведено задължението териториалните поделения на НОИ да осигуряват и съхраняването на болничните листове за временна неработоспособност, бременност и раждане или трудоустрояване, както и на приложенията към тях. Това създаде предпоставка за формиране на значителни документални масиви.

Процесът на отчитане на приема и използването на разплащателните ведомости и трудовоправните документи на прекратени осигурители без правоприменник се осъществява чрез месечни информации и отчети, предоставени от структурите на НОИ по места. Заложените показатели се

актуализират в съответствие с приоритетните дейности. Постоянен контрол на ежемесечните показатели по дейността на осигурителния архив се осъществява и по отношение спазването на законоустановения срок за издаване на удостоверения за трудов/осигурителен стаж и осигурителен доход.

При постъпили запитвания на граждани с искане за съдействие относно откриването на местонахождението на фирми във връзка с издаване на документи, удостоверяващи осигурителен стаж и доход от осигурители с прекратена дейност, се налага извършването на проучване относно статуса на фирмите. В случай на установяване на прекратена дейност на осигурител с осъществено правоприменство и при налични данни за такова на заинтересованите лица се предоставя информация от специално създадения регистър на фирми-правоприменници, който периодично се актуализира от служителите в дирекцията. Поддържането на този регистър е в интерес и в защита на осигурителните права на заинтересованите лица.

Основните показатели, които отразяват практическата дейност по приемане и използване на разплащателните ведомости и трудовоправните документи на прекратени осигурители без правоприменник, са:

- брой осигурители;
- брой дела;
- брой листове;
- брой издадени удостоверения за:

-трудов и осигурителен стаж (Обр. УП-13);

-трудов/осигурителен стаж на земеделски стопанин–кооператор (Обр. УП-14);

-осигурителен доход (Обр. УП-15);

-установяване на трудов и осигурителен стаж по съдебен ред в случаите, когато определено лице не фигурира в предадените в НОИ разплащателни ведомости и трудовоправни документи (Обр. УП-17);

-установяване на трудов и осигурителен стаж по съдебен ред в случаите, когато разплащателните ведомости и трудовоправните документи на осигурителя не са предадени в НОИ (Обр. УП-17а).

В случаите, в които не са приети разплащателни ведомости и трудовоправни документи от осигурители в структурите на НОИ или липсват данни за лицата в предадената документация от осигурителния архив в териториалните поделения на НОИ, се издават уведомителни писма за отказ.

Цифровото изражение на основните показатели, отразяващи дейността по приемане и използване на разплащателните и трудовоправните документи на прекратени осигурители без правоприменник за периода 30 юни 2005 г. – 30 април 2014 г., е:

Показател	брой
Приети осигурители	27 687
Приети дела	784 578
Издадени удостоверения за трудов/ осигурителен стаж и осигурителен доход	423 060
Уведомителни писма за отказ	133 167

Само за периода 1 януари – 30 април 2014 г. в териториалните поделения на НОИ са приети разплащателните ведомости и трудовоправните документи на 721 прекратени осигурители без правоприменник, като общият брой дела за тях е 11 458. Издадените удостоверения за трудов/осигурителен стаж и осигурителен доход за първите четири месеца на 2014 г. са 28 065, като това включва и издадените 58 удостоверения за доказване на стаж на лицата, съгласно изискванията на Закона за установяване на трудов и осигурителен стаж по съдебен ред (ДВ., бр. 26 от 29.03.2011 г.). Уведомителните писма за отказ за периода са 9 670.

От началото на годината до края на април са извършени общо 2 696 проверки на осигурители по сигнал на отдел/сектор “Отпускане на пенсии” и “Контрол на разходите на ДОО”. На основание чл. 108, ал. 7 КСО е иззета документацията на 15 осигурители с общ брой на делата 1 561.

Информационна система на осигурителния архив

В изпълнение на разпоредбите на чл. 5, ал. 11 КСО Националният осигурителен институт развива информационната система за разплащателни ведомости на прекратени осигурители без правоприменник. Това се осъществява чрез разширяване на базата данни за осигурени лица и чрез внедряване на нови приложения. Реализирането на дейностите по електронно архивиране чрез финансови, материални и човешки ресурси на института фокусира усилията на института в няколко посоки.

1. Развитие на информационната система чрез внедряване на нови и обогатяване на съществуващите модули с нови функционалности

През януари 2011 г. са внедрени:

- Модул за управление и контрол на работните процеси;
- Модул за управление на процеса сканиране;
- Модул за управление на процеса по индексиране на данни;
- Модул за трансфер и архивиране на данни.

Изградената на модул принцип система осигурява възможност за обогатяване на нейните функционалности спрямо изискванията на потребителите. Модулът за трансфер гарантира достъп до данните от електронния архив в рамките на един работен ден, след приключване на обработката в ЦЕО. Бързият достъп до данните в електронен формат осигурява възможност за своевременното им използване, с цел издаване на удостоверения за осигурителен стаж и доход от всяко ТП на НОИ.

Количественото измерване на процесите по сканиране и индексирание в ЦЕО е напълно автоматизирано от м. май 2011 г. чрез въвеждане на модул “Справочна част”.

От м. януари 2012 г. функционира електронна “Справка за прекратени осигурители без правоприменник с предадени в НОИ разплащателни ведомости”, която осигурява информация на заинтересованите лица относно:

- прекратените осигурители без правоприменник, чиято документация е приета в ТП на НОИ (справката обхваща и предходните наименования на осигурителите);
- периодите, за които има налични разплащателни ведомости и трудовоправни документи на въпросния осигурител.

Приложението е със свободен достъп през интернет сайта на НОИ и е обект на използване от широк кръг потребители: лица, заинтересовани да установят местонахождението на разплащателните ведомости и трудовоправните документи на прекратени осигурители без правоприменник; служители на осигурителния архив; експерти на НОИ и др. По данни към м. март 2014 г. регистрираните посещения от потребители са близо 135 000 пъти, което извежда справката сред най-интензивно използваните електронни услуги на НОИ.

Модул „Корекции“ е предназначен за коригиране, допълване и въвеждане на регистрационна и историческа информация за прекратени осигурители без правоприменник с предадени разплащателни ведомости в НОИ. Чрез приложението се гарантира коректност на регистрационната информация, върху която се базира работата в ЦЕО,

и която се използва от външни клиенти и експерти в НОИ.

„Справка за физическо местоположение и етап на електронна обработка на архивните дела в осигурителния архив на НОИ” е електронна услуга, която осигурява достъп до данни в две основни категории:

- физическо местоположение на предадените в НОИ по реда на чл. 5, ал. 10 КСО разплащателни ведомости и трудовоправна документация на прекратени осигурители без правопреемник;
- етап на електронна обработка на приетата в НОИ разплащателна и трудовоправна документация (глобален статус).

Предназначението на справката произтича от основните задължения на служителите на осигурителния архив, свързани с процеса на прием и обработка на заявления за издаване на удостоверения за осигурителен стаж и/или доход. Заявления, които не са обект на обработка в съответното ТП на НОИ, своевременно се пренасочват към компетентното локално или регионално архивохранилище. Тези, за които има данни в електронния архив, своевременно се обработват от ТП на НОИ, в което е подадено заявлението, независимо от местоработата на лицето. Целта е да се подобри обслужването на гражданите, като се съкрати технологичното време при препращане на заявления до компетентния архив.

На базата на казаното до момента е важно да се направи уточнението, че системата на осигурителния архив се характеризира с движение на архивните обеми във връзка с предаване на документи от ТП на НОИ в съответното регионално архивохранилище за трайно съхранение и/или за електронна обработка. В същото време гражданите имат право да подават заявления за издаване на удостоверения за осигурителен стаж и доход във всяко ТП на НОИ, независимо къде се намират документите или къде е положен стажът. Служителите на НОИ са длъжни да препратят заявлението към териториалното поделение, в което към този момент се намират документите, или (ако данните са налични в електронен формат) да издадат удостоверение въз основа на електронния осигурителен архив. Изпълнението на това задължение е обвързано с предоставяната от справката актуална информация за местонахождението на разплащателните ведомости на търсения осигурител или с това дали документите са достъпни в електронен формат.

От м. март 2014 г. в териториалните поделения на НОИ е достъпен модул “Търсене на данни за осигурени лица”, чието основно предназначение е извличане на данни въз основа на дигитализирани документи (разплащателни ведомости от периода 1976/80-1996 г.), с цел издаване на удостоверения за осигурителен стаж и доход.

Новият модел за търсене на данни предлага логика, при която последователно се извежда информация за осигурител, за осигурени лица за фиксиран период и за осигуреното лице, чието удостоверение за осигурителен стаж и доход е обект на издаване. Този подход за търсене на осигурено лице в рамките на списъчен състав минимизира вероятността за извеждане на нулев резултат при наличие на данни в електронния архив.

II. Мерки за оптимизиране на работните процеси в Центровете за електронна обработка:

1. Качество на сканираните изображения и индексиранията информация

Мярката се изпълнява чрез тристепенна система за контрол:

- в индексирания модул е заложена функция за окачествяване на сканираните изображения чрез поставяне на статус на всяка една сканирана страница преди индексиранията на данните от нея;
- репрезентативни проверки на въведената информация преди архивирането на едно дело с възможност за текуща корекция на допуснати несъответствия;
- контролни листове, изготвяни в отдел “Електронен осигурителен архив”, с посочени страници, които да преминат проверка на индексиранията данни.

2. Повишаване използваемостта на данните от електронния архив

Установяването на практика за изпълнение на **графици за електронно архивиране** в ЦЕО балансира дейностите по електронно архивиране чрез разширяване на обхвата им във всички ТП на НОИ. В тази връзка е необходимо уточнението, че осъществяваният до 2011 г. модел на работа е свързан с последователното, а не с паралелното обработване на разплащателните ведомости на териториалните поделения.

Чрез въведените от април 2012 г. графици за електронно архивиране, центровете започнаха на равноделен принцип да обработват документи от ТП на НОИ, които до този момент остават извън

функционирането на електронния осигурителен архив. Това е условие за поставяне на единна основа на работата на служителите, макар издадените от електронния архив удостоверения да са пропорционални на обема на дигитализираните документи.

През 2012 г. в режим на график започнаха да работят центровете в Пловдив и Търговище, а от 2013 г. практиката обхваща и центровете в Невестино и Тетевен. Разработването на графиците и организацията на работа в този режим са съобразени със структурата на осигурителния архив, в рамките на която отделните структурни единици (сектори и отдели) са с различен функционален обхват. Така в обединените осигурителни архиви в Невестино и Тетевен се дигитализират разплащателни ведомости, съхранявани на място в отдела, докато в тези в Пловдив и Търговище се дигитализират ведомости, които се транспортират от други териториални поделения само за периода на дигитализацията.

3. Приоритетно електронно архивиране на разплащателните ведомости, чийто интензитет на използване за удостоверяване на осигурителен стаж и доход е висок

Преценката се извършва от териториалното поделение, приело документите от осигурителите, и се базира на критерия “брой издадени удостоверения за осигурителен стаж и доход в ръчен режим”. Наличните ресурси (човешки, технически и времеви) обективно не позволяват концентриране на усилията на ЦЕО към цялостна обработка на осигурителите, поради което съответните ТП на НОИ посочват и конкретните периоди, обект на активно търсене.

След 2011 г. бе ревизирана утвърдената преди това технология на работа по отношение на страниците, които следва да бъдат електронно архивирани. Отпадна изискването за сканиране на страници, които не съдържат информация за осигурените лица.

4. Прецизиране на разплащателната документация, подлежаща на електронна обработка от отдел “Обединен осигурителен архив”

В случаите, в които преминаването на документи през сканиране и индексирание е неефективно поради степента на увреда на хартиения носител или поради липсата на информация по реквизити, комисия от отдел “Обединен осигурителен архив” протоколира решението си за работа с конкретните ведомости (за определен период или изцяло)

само в ръчен режим и своевременно уведомява териториалното поделение на НОИ, което е предадо документацията на съответния осигурител.

5. Насочване на специалистите, ангажирани със сканиране на документация, към процеса на индексирание на данни

Поради обстоятелството, че численото съотношение между служителите, ангажирани със сканиране и индексирание на информация, не позволява паралелното протичане на работните процеси, е осигурена възможност за пренасочване на специалисти по преценка на началника на отдел “Обединен осигурителен архив”. Ефектът е подобряване ритмичността на процесите, респективно – съкращаване на технологичното време за достъп до електронно обработената информация.

6. Количествен контрол

За отчитане количеството на извършената работа в ЦЕО е разработен модул “Справки”, чрез който се проследява изпълнението на заложените количествени нормативи на ниво “отделен специалист” и на ниво “ЦЕО”.

От началото на 2012 г. в ЦЕО са актуализирани нормативите за сканиране и индексирание на данни, което цели постигане на оптимално съотношение между количество и качество на работа.

III. Центрове за електронна обработка

До м. септември 2013 г. дейностите по сканиране и индексирание на разплащателна документация се осъществяваха в четири ЦЕО – Пловдив, Невестино (към ТП на НОИ – гр. Кюстендил), Търговище и Тетевен (към ТП на НОИ – гр. Ловеч).

На 1 октомври 2013 г. в реален режим на работа беше въведен **Център за електронна обработка към ТП на НОИ – гр. Враца**, вследствие на което се разшири и обхватът на трансферираните база данни. Обект на прием в регионалното архивохранилище са разплащателните ведомости и трудовоправните документи на прекратени осигурители без правоприменик, чиято дейност е развивана на територията на Северозападна България.

В рамките на едномесечен срок в ЦЕО - Враца беше приложен тестови режим, осигуряващ възможността служителите да се запознаят с изградената на модулен принцип информационна система и в частност да придобият опит чрез сканиране на различни по формат и качество на хартиения носител ведомости, както и чрез индексирание на данни в зависимост от спецификата

на разплащателната документация в региона. Решение, което води до минимизиране на възможностите за грешки на един по-късен етап.

Поради закономерността, че при цялостно транспортиране на документацията от локален към обединен архивен център се получава спад в натовареността на служителите от едната структура и свръхнатовареност на служителите от другата, беше възприет следният подход:

Във фазата на въвеждане на ЦЕО в реален режим на експлоатация бе осъществен прием на документацията само на ТП на НОИ – гр. Видин, като преместването на документалните масиви от ТП на НОИ – гр. Монтана е предвидено да се реализира през второто полугодие на 2014 г. Структурата във Видин предостави информация за конкретните осигурители, подлежащи на приоритетна обработка и първият трансфер на електронно обработени данни бе осъществен на 23 октомври 2013 г.

През м. декември 2013 г. беше въведен тестови режим на работа в Центъра за електронна обработка в структурата на отдел “Обединен осигурителен архив” към ТП на НОИ – гр. Силистра. Решението за изграждане на центъра беше в отговор на обективната невъзможност процесите по дигитализация на териториалните поделения на НОИ от Североизточна България (Русе, Шумен, Варна, Силистра, Добрич, Разград и Търговище) да се осъществяват само на територията на действащия регионален архивен център в Търговище,

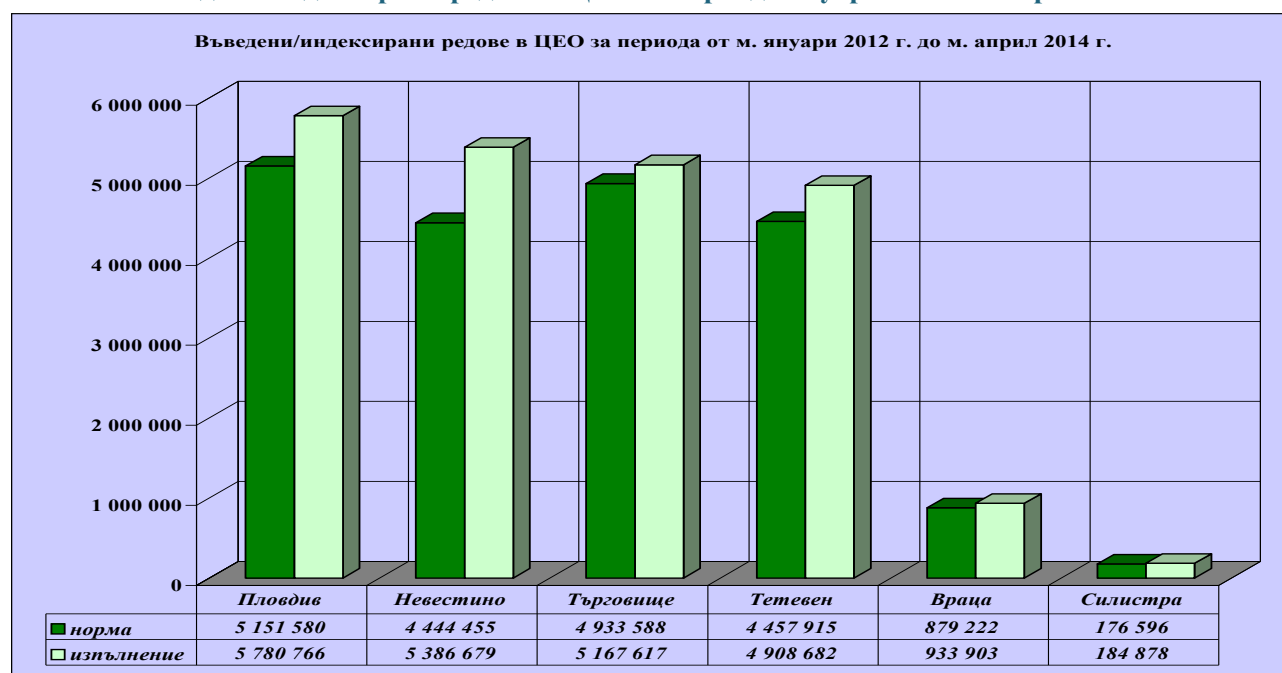
чиито ресурси (човешки, материални и финансови) не позволяват дигитализация на обеми в такъв мащаб.

Поради обстоятелството, че структурният и кадровият модел в ЦЕО – Силистра не е относим към модела на функциониращите до този момент центрове, дейността е фокусирана изцяло върху приоритетната обработка на разплащателни ведомости, предадени от ТП на НОИ – гр. Добрич. Изборът на конкретните осигурители и периоди, които са обект на интензивно търсене от заинтересованите лица, също се определя от териториалното поделение. Очакваният ефект от този подход е засилване интензитета при издаване на удостоверения за осигурителен стаж и/или доход въз основа на електронния архив от ТП на НОИ – гр. Добрич и спад на препратените към обединения архив заявления.

Трябва да се уточни, че структурният модел на ООА в Силистра налага промени в организацията на работа, но по отношение технологията на работните процеси и изпълнението на съответните нормативи за индексирание, изискванията са съотносими към вече функциониращите центрове. ЦЕО - Силистра беше въведен в реален режим на работа на 20 януари 2014 г.

Анализът на дейностите, осигуряващи функциониране на осигурителния архив на НОИ, показва ритмичност в изпълнението на нормативно обусловените задължения. Тази констатация се подкрепя от данните на **Фиг. 2**.

Фиг. 2 Въведени/индексирани редове в ЦЕО за периода януари 2012 г. – април 2014 г.

Нови електронни услуги

От 1 юли 2013 г. Националният осигурителен институт предлага услугата “Подаване на заявления за трудов/осигурителен стаж и осигурителен доход по електронен път”. Заявлението може да се подаде с въвеждане на Персонален идентификационен код (ПИК) за физическите лица с ЕГН/ЛНЧ или Идентификационен код на осигурителя (ИКО) за лицата с БУЛСТАТ/ЕИК, в интернет с квалифициран електронен подпис (КЕП). Формулярът за попълване е публикуван на интернет страница на института (www.nssi.bg) в рубриката “Е-услуги”, раздел ”Административни услуги”/“Издаване на удостоверение за трудов/осигурителен стаж и осигурителен доход от осигурителния архив на НОИ“. След успешното подаване на заявлението по електронен път, лицето получава входящ номер от деловодната система на

НОИ, както и код за достъп, чрез който може да проследи хода на работата по искания документ. Отговорът се получава в зависимост от направения от лицето избор за начина на доставяне – на посочен пощенски адрес или по електронна поща. От стартирането на услугата до края на м. април 2014 г. са подадени общо 50 заявления за издаване на удостоверения за трудов/осигурителен стаж и осигурителен доход по електронен път.

От 7 април 2014 г. е активна нова административна електронна услуга, свързана с издаване на удостоверения на осигурител с прекратена дейност, който няма наети лица и не води или липсват разплащателни ведомости и трудовоправни документи (чл. 22, ал. 2 и 3 от Инструкция №5 от 30.06.2005 г. на управителя на НОИ). До края на месец април са подадени 3 заявления-декларации за издаване на такива удостоверения.

КРАТКОСРОЧНИТЕ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ОТ ДОО ЗА 2013 Г.

Антоанета Ганчева - директор на дирекция “Анализ, прогнозиране и планиране”

Общо отчетеният разход по бюджета на държавното обществено осигуряване (ДОО) за 2013 г. за социалните обезщетения и помощи е в размер на 1 118 930,8 хил. лв., което е 104,8% изпълнение на плана за годината или 51 378,1 хил. лв. (4,8%) повече разходи спрямо плана.

В сравнение с 2012 г. отчетените разходи за 2013 г. са по-високи с 78 631,2 хил. лв. или 7,6%. За цялата минала година са изплатени 3 750 389 броя обезщетения на 2 999 914 лица от фондовете “Общо заболяване и майчинство” и “Трудови злополуки и професионални болести”. Спрямо 2012 г. общият брой на изплатените обезщетения се е увеличил с 310 436 (9%), а броят на лицата, които са ги получили се е увеличил с 246 051 (8,9%). За 2013 г. от фонд „Безработица” средномесечно са изплащани обезщетения на 115 327 лица, което е с 1,3% по-малко в сравнение с предишните дванадесет месеца.

Парични обезщетения за временна неработоспособност поради общо заболяване (общо

заболяване, гледане на болен член от семейството и карантина, и нетрудови злополуки)

Отчетеният разход за 2013 г. е 329 580,5 хил. лв., което е 113,5% изпълнение на плана за годината и е с 39 210,0 хил. лв. (13,5%) повече в сравнение с предварително плануваното. Разходите за изплатени обезщетения са с 47 988,9 хил. лв. (17%) повече в сравнение с изплатените за 2012 г.

Броят на изплатените обезщетения за общо заболяване за 2013 г. е 2 380,2 хиляди, с 267,3 хиляди (12,6%) повече от изплатените през 2012 г. Средното обезщетение е 138,47 лв., с 4% по-високо в сравнение с година по-рано.

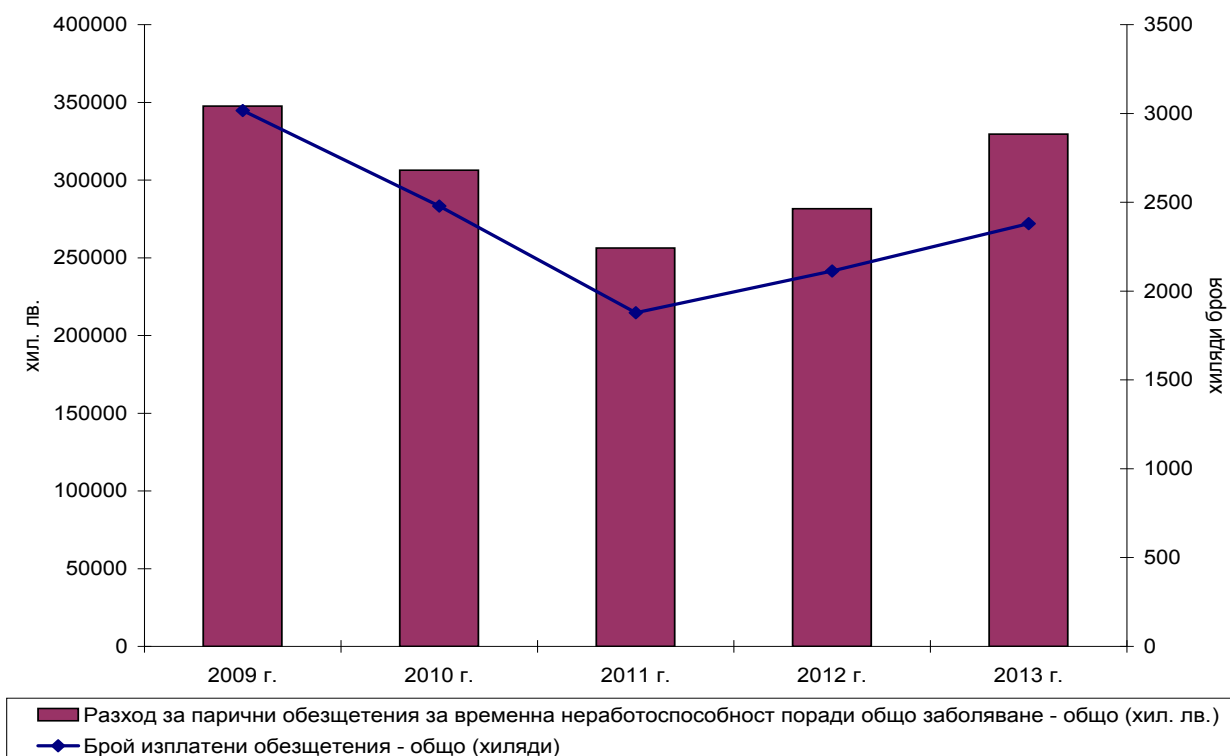
За втора година, след въведените антикризисни мерки от 1 юли 2010 г. и действащи като норма от началото на 2013 г. (първите три дни от болничния са за сметка на осигурителя, а от 4-тия ден обезщетението се поема от НОИ), наблюдаваме увеличение на броя на краткосрочните обезщетенията за общо заболяване и респективно на разходите за тях. (Таблица 1 и Фиг. 1).

Таблица 1. Справка за изплатените обезщетения за общо заболяване за периода 2009-2013 г.

Показатели	2009	2010	2011	2012	2013
Разход за парични обезщетения за временна неработоспособност поради общо заболяване - общо (хил. лв.)	347 650,1	306 361,5	256 591,6	281 591,6	329 580,5
Изменение спрямо предходната година (в %)	-	-11,9%	-16,3%	9,9%	17,0%
Брой изплатени обезщетения (хиляди)	3 016,7	2 478,3	1 878,5	2 112,9	2 380,2
Изменение спрямо предходната година (в %)	-	-17,8%	-24,2%	12,5%	12,6%

Източник: Регистър „ПОПДОО”, Касов отчет на бюджета на ДОО, НОИ.

Фиг. 1. Изплатени обезщетения за общо заболяване за периода 2009-2013 г.

През 2013 г. направените разходи за краткосрочни обезщетения за общо заболяване вече надхвърлят тези от 2010 г., докато броят на изплатените обезщетения е малко под нивото от 2010 г. По-високият ръст на разходите за изплатените обезщетения за общо заболяване е продиктуван и от нарастването на осигурителния доход и минималната работна заплата за периода.

Парични обезщетения за майчинство (бременност и раждане и отглеждане на малко дете)

Отчетеният общ разход за 2013 г. за тези обезщетения е 414 315,4 хил. лв., което е с 14 249,7 хил. лв. (3,6%) повече спрямо плана за годината и с 34 873,1 хил. лв. (9,2%) по-висок в сравнение с 2012 г.

Разходите за изплатените обезщетения за бременност и раждане са 286 012,6 хил. лв., което е с 465,7 хил. лв. (0,1%) над плана за 2013 г. и с 15 667 хил. лв. (5,8%) повече от отчета за 2012 г.

Разходите за изплатените обезщетения за отглеждане на малко дете са 128 302,8 лв., с 13 784,0 хил. лв. (12%) повече от плана за 2013 г. и с 19 206,2 хил. лв. (17,6%) повече от отчета за 2012 г. Отчетеният по-висок разход на обезщетенията за отглеждане на малко дете се дължи на промяната в размера на обезщетението от средата на годината,

когато той се повиши от 240 на 310 лв.

Друга причина за отчетения по-висок разход за обезщетенията за майчинство е технологична - основната част от януарското плащане за 2014 г. на тези обезщетения беше изплатено през декември 2013 г.

Броят на изплатените обезщетения за бременност и раждане за 2013 г. е 776,3 хиляди, с 26,7 хиляди (3,6%) повече от изплатените за 2012 г. Средното обезщетение на лицата с обезщетение за бременност и раждане е 368,45 лв. или с 2,2% по-високо в сравнение с предишната година.

Броят на изплатените обезщетения за отглеждане на малко дете е 558,5 хиляди, с 16,3 хиляди (3%) повече от изплатените през 2012 г. Средното обезщетение на лицата с обезщетение за отглеждане на малко дете е 231,16 лв., което показва нарастване с 16,6%.

Средномесечният брой на лицата, на които са изплащани парични обезщетения за бременност и раждане през 2013 г. е 50 063, с 1,4% по-малко спрямо 2012 г. Средномесечният брой на лицата, на които са изплащани обезщетения за отглеждане на малко дете е 41 766 (с 5,2% по-малко спрямо 2012 г.). Основната причина за намалението в броя на лицата с обезщетения за майчинство е намалението на раждаемостта след 2009 г. (Таблица 2)

Таблица 2. Справка за броя на лицата, ползвали обезщетения за майчинство (средномесечно)

Година	Брой лица с обезщетения за бременност и раждане	В т.ч. Мъже	Брой лица с обезщетения за отглеждане на дете	В т.ч. Мъже	Брой родени деца	Коефициент на плодовитост
2009	60 391	82	46 271	389	80 956	1,57
2010	59 237	108	49 903	476	75 513	1,49
2011	54 232	103	47 839	505	70 864	1,51
2012	50 770	121	44 058	538	69 678	1,50
2013	50 063	135	41 766	512	66 578	1,48

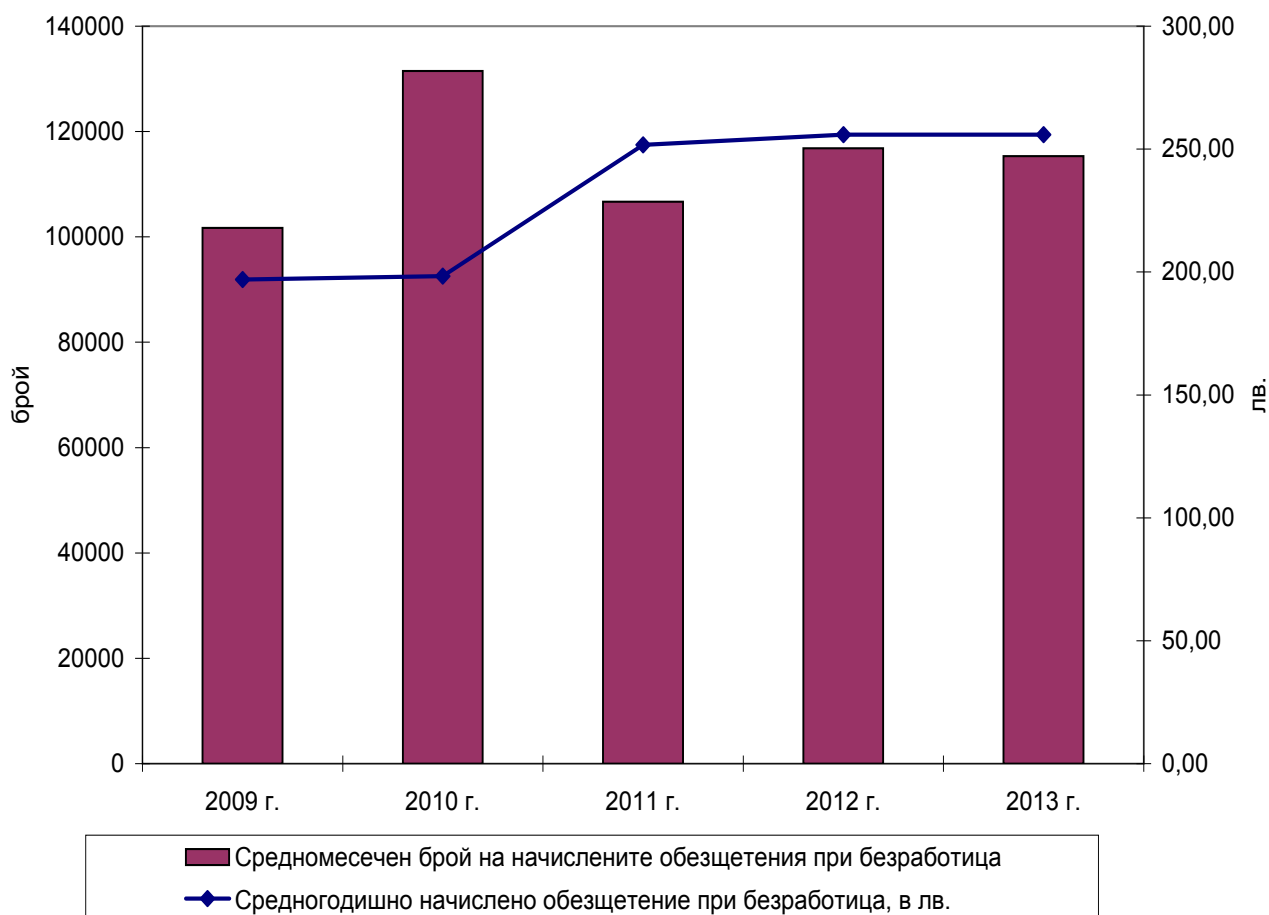
Източник: Регистър „ПОПДОО”, НОИ; НСИ .

Парични обезщетения за безработица

Отчетеният разход за 2013 г. е 351 727,8 хил. лв., което е с 957,5 хил. лв. (0,3%) по-малко от планирания разход и с 3 157,4 хил. лв. (0,9%) по-малко спрямо отчета за 2012 г. Средномесечният

брой на безработните лица с начислени обезщетения през 2013 г. е 115 327 или с 1 477 лица (1,3%) месечно по-малко спрямо 2012 г. Средното месечно начислено парично обезщетение за безработица за миналата година е 255,86 лв., на нивото на 2012 г.

Фиг. 2. Изплатени обезщетения за безработица за периода 2009-2013 г.

Анализи

ДЖЕНДЪР АСПЕКТ НА СОЦИАЛНО-ОСИГУРИТЕЛНИТЕ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ И ПЕНСИИ ОТ ДЪРЖАВНОТО ОБЩЕСТВЕНО ОСИГУРЯВАНЕ ПРЕЗ 2012 Г.

Зоя Славова - началник-отдел "Анализ и управление на риска"

Социално-осигурителното законодателство не прави разлика по пол, с изключение на по-ниските минимални нормативно изискуеми параметри за осигурителен стаж и възраст за пенсиониране на жените при някои видове пенсии.

Сравнителният анализ както за предходни години, така и за 2012 г. по наблюдаваните статистически показатели за краткосрочните и дългосрочните обезщетения категорично показва неравнопоставеност между лицата по признак "пол". Тя е видима от представените по-долу данни и констатации.

Пенсии

В **общата съвкупност** (2 208 446) на пенсионерите, жените (58%) са повече от мъжете

(42%).

От пенсионерите с **лични пенсии**, жените (56,7%) са повече от мъжете (43,3%).

От получаващите **наследствени пенсии**, дялът на жените (79,8%) е значително по-голям от този на мъжете (20,2%).

От пенсионерите, получаващи **пенсии от фонд "Пенсии"** (за осигурителен стаж и възраст и за инвалидност поради общо заболяване), жените (58,4%) са повече от мъжете (41,6%).

От всички **прекратени поради смърт пенсии** повечето (50,2%) са на мъже, докато на жени са 49,8%.

От **прекратените пенсии за инвалидност поради рехабилитиране** повечето (53,2%) са на жени, а на мъже (46,8%).

Таблица 1: Брой пенсионери и брой прекратени пенсии по години и пол

Показатели	2009 г.					2012 г.						
	Общо		Мъже		Жени		Общо		Мъже		Жени	
	Брой	%	Брой	%	Брой	%	Брой	%	Брой	%	Брой	%
Пенсионери	2 189 131	42,3	925 326	57,7	1 263 805	57,7	2 208 446	42,0	927 744	58,0	1 280 702	58,0
Пенсионери с лични пенсии	2 063 457	43,6	900 036	56,4	1 163 421	56,4	2 083 587	43,3	902 500	56,7	1 181 087	56,7
Пенсионери с наследствени пенсии	125 674	20,1	25 290	79,9	100 384	79,9	124 859	20,2	25 244	99 615	79,8	
Пенсионери, получаващи пенсии от фонд "Пенсии"	2 118 150	41,9	888 349	58,1	1 229 801	58,1	2 140 116	41,6	890 812	58,4	1 249 304	58,4
Прекиратени лични пенсии поради смърт	95 991	50,6	48 599	49,4	47 392	49,4	97 046	50,2	48 709	49,8	48 337	49,8
Прекиратени лични пенсии за инвалидност поради рехабилитиране на инвалиди	5 728	41,4	2 369	58,6	3 359	58,6	4 190	46,8	1 963	53,2	2 227	53,2

При **средна възраст** от 68,8 години на пенсионерите с **лични пенсии**, тя е по-висока за жените (69,8 години), отколкото за мъжете (67,5 години).

При **средна възраст** от 71,8 години на пенсионерите с **лични пенсии за осигурителен стаж и възраст**, тя е по-висока за жените (72,4 години), отколкото за мъжете (71,0 години).

При **средна възраст** от 59,9 години на пенсионерите с **лични пенсии за инвалидност поради общо заболяване**, тя е по-висока за жените (59,9 години), отколкото за мъжете (57,7 години).

При **среден индивидуален коефициент на пенсионерите с лични първи пенсии за осигурителен стаж и възраст** 1,310, при жените той е 1,104 и е по-нисък от този при мъжете

(1,588).

Средният осигурителен стаж, превърнат към трета категория труд, при личните първи пенсии за осигурителен стаж и възраст за двата пола е 37,1 години, като за жените (32,6 години) е по-нисък от този за мъжете – 43,1 години.

При пенсионерите с лични първи пенсии за осигурителен стаж и възраст (чл. 68 и чл. 69 КСО) общият средномесечен основен размер на пенсията е 265,07 лв. Средният основен месечен размер на пенсията **при мъжете (349,27 лв.)** е значително по-висок от този **на жените (202,33 лв.)**.

Средната продължителност на получаване на пенсия е 20,8 години. Жените получават пенсия средно **23,7 години**, а мъжете – **18,0** години.

Средната продължителност на получаване на пенсия за периода от инвалидизирането до възстановяването на работоспособността е 5,5 години, като при жените тя е 5,8 години, докато при мъжете е по-кратка (5,3 години).

При 54,97 лв. **среден месечен размер на вдовишката добавка за двата пола, средният размер за мъжете (38,1 лв.) е много по-нисък отколкото за жените (59,2 лв.)**. Добавката се изчислява от наследствената пенсия на наследодателя. Понеже пенсиите на жените по правило са по-ниски, съответно и вдовишките добавки от тях също са с по-малък размер. И обратно – при по-високите средни пенсии на мъжете, жените получават по-големи вдовишки добавки към своите пенсии.

Таблица 2: Средни показатели за пенсиите по години и по пол

Показатели	2009 г.			2012 г.		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Средна възраст на пенсионерите с лични пенсии (години)	68,4	67,2	69,4	68,8	67,5	69,8
Средна възраст на пенсионерите с лични пенсии за ОСВ (години)	71,2	70,4	71,7	71,8	71,0	72,4
Средна възраст на пенсионерите с лични пенсии за ИОЗ (години)	58,6	57,3	59,6	59,9	57,7	59,9
Среден индивидуален коефициент на пенсионерите с лични първи пенсии за ОСВ	1,3	1,6	1,1	1,3	1,6	1,1
Среден осигурителен стаж при личните първи пенсии за ОСВ превърнат към трета категория труд (години)	36,6	43,0	31,7	37,1	43,1	32,6
Средномесечен основен размер на пенсията при пенсионерите с лични първи пенсии за осигурителен стаж и възраст (чл. 68 и чл. 69 от КСО) (лева)	253,9	339,5	188,3	265,1	349,3	202,3
Средната продължителност на получаването на пенсия (години)	19,8	17,2	22,5	20,8	18,0	23,7
Средната продължителност на получаването на пенсия за периода от инвалидизирането до възстановяването на работоспособността (години)	5,5	5,6	5,5	5,5	5,3	5,8
Среден месечен размер на вдовишката добавка (лева)	40,9	28,2	44,2	55,0	38,1	59,2

Броят на добавките, които се получават от жени (574 733 бр.) е близо 4 пъти по-голям от броя на добавките, които се получават от мъже (143 613 бр.).

От пенсионерите с висок индивидуален коефициент мъжете са много повече от жените

С високи индивидуални коефициенти над 2, 3 и 4, зад които стоят респективно високи работни заплати или голям осигурителен доход, **с дял от около 80% са мъжете**. Много по-малък е дялът **(20%) на жените с високи индивидуални коефициенти**, т.е. мъжете с високи индивидуални коефициенти са четири пъти повече от жените.

С индивидуален коефициент до 1 са 33,6% (32,3% за 2009 г.) от общия брой лични първи пенсии за осигурителен стаж и възраст. От тях **79,5%** (82,2% за 2009 г.) се получават от **жени и 20,5%** (17,8% за 2009 г.) от **мъже**.

Средният осигурителен доход (СОД) за двата пола е **618,06 лв.** Средният осигурителен доход **за жените е 579,12 лв.**, като е **с 76,64 лв. по-малък от този за мъжете (655,76 лв.)**. Така СОД за жените е 93,7% от средния за двата пола, а СОД за мъжете е 106,1% спрямо средния за двата пола.

От **общия брой осигурени лица (2 770 030)**, **жените (49%) са по-малко от мъжете (51,0%)**.

Таблица 3: Среден осигурителен доход и брой осигурени лица по години и по пол

Показатели	2009 г.			2012 г.		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Среден осигурителен доход (лева)	554,78	588,62	519,27	618,06	655,76	579,12
Брой осигурени лица	2 829 819	1 479 995	1 349 824	2 770 030	1 412 715	1 357 315

Средният месечен размер на пенсията при мъжете е значително по-голям от този при жените при почти всички видове пенсии.

По-ниските трудови и съответно осигурителни доходи на жените, по-малките им индивидуални коефициенти и по-ниският им среден осигурителен стаж в сравнение с тези на мъжете се отразяват върху размера на пенсиите. **Вследствие на тези корелации средностатистически жените получават по-ниски пенсии.**

Осигурителният доход, индивидуалният коефициент и осигурителният стаж са определящите фактори за размера на пенсията. При по-ниски стойности на тези показатели неизменно ще продължават средностатистически да се отпускат

и изплащат по-ниски пенсии на жените.

Обезщетения за безработица

От получавалите парични обезщетения за безработица **53,9% са жени и 46,1% мъже**, което означава, че **безработните жени са с 8 процентни пункта повече в сравнение с безработните мъже.**

От регистрираните безработни лица с право на обезщетение за дълготрайна безработица **дельт на жените (67,6%) е два пъти по-голям от този на мъжете (32,4%).**

При **среден размер на обезщетението за безработица от 257,35 лв.**, мъжете са получавали средномесечно 281,58 лв., а **жените 242,97 лв. или с 38,61 лв. по-малко.**

Таблица 4: Дял на мъжете и на жените от общия брой лица, получавали обезщетения за безработица и среден месечен размер на обезщетението

Показатели	2009 г.		2012 г.	
	Мъже	Жени	Мъже	Жени
Регистрирани безработни лица с право на парично обезщетение (%)	45,88	54,12	46,07	53,93
Регистрирани безработни лица с право на парично обезщетение за дълготрайна безработица (%)	31,5	68,5	32,4	67,6
Среден месечен размер на паричното обезщетение за безработица (лева)	145,85	142,20	281,58	242,97

Обезщетения за временна неработоспособност

От общия брой на лицата, получавали парични обезщетения за **временна неработоспособност** (общо заболяване, гледане на болен член от семейството, карантина, нетрудови злополуки и др.), **дельт на жените (60,9%) е по-голям от този**

на мъжете (39,1%).

От всички лица, на които е изплатено **обезщетение за гледане на болен член** от семейството, **92,6% са жени и 7,4% мъже.**

От общия брой на дните в отпуск за гледане на член от семейството **92,7% са ползвани от жени и само 7,3% от мъже.**

Таблица 5: Брой лица, получавали парични обезщетения за временна неработоспособност (в т.ч. за гледане на болен член от семейството), и брой изплатени дни по пол и по години

Показатели	2009 г.					2012 г.						
	Общо		Мъже		Жени		Общо		Мъже		Жени	
	Брой	Брой	%	Брой	%	Брой	Брой	%	Брой	Брой	%	
Брой лица, получили парични обезщетения за временна неработоспособност поради общо заболяване (общо заболяване, гледане на болен член от семейството, карантина, нетрудови злополуки и др.)	2 159 976	858 523	39,7	1 301 453	60,3	1 434 158	561 027	39,1	873 131	60,9		
Брой лица, получили парични обезщетения за временна неработоспособност за гледане на болен член от семейството	199 092	12 853	6,5	186 239	93,5	121 910	9 068	7,4	112 842	92,6		
Брой изплатени дни във временна неработоспособност за гледане на болен член от семейството	741 345	45 530	6,1	695 815	93,9	387 182	28 126	7,3	359 056	92,7		

Разликата в **размера на месечното обезщетение** на едно лице за гледане на болен член от семейството също е в полза на мъжете. При 65,76 лв. средно за двата пола, средният размер за жените е **64,32 лв.**, а за мъжете е **83,71 лв.**, или 19,39 лв. разлика.

Средният размер на изплатеното обезщетение за временна неработоспособност поради

общо заболяване (общо заболяване, гледане на болен член от семейството, карантина, нетрудови злополуки и др.) е **144,64 лв.**

Средният размер на изплатените обезщетения за временна неработоспособност при жените е **по-нисък** от този при мъжете. При жените той е **под средното** за двата пола (**92,2%**), а при мъжете е **над него (112,1%)**.

Таблица 6: Средни показатели за паричните обезщетения за временна неработоспособност по пол и по години

Показатели	2009 г.			2012 г.		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Среден размер на изплатеното месечно обезщетение за гледане на болен член от семейството (лева)	72,71	96,79	71,05	65,76	83,71	64,32
Среден размер на изплатеното обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване (общо заболяване, гледане на болен член от семейството, карантина, нетрудови злополуки и др.) (лева)	130,45	149,32	117,95	144,64	162,21	133,41

От общия брой жени, получавали обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване, 12,9% са го ползвали за гледане на болен член от семейството, докато при мъжете този показател е със значително по-ниска стойност – едва 1,6%.

От получаващите **обезщетение за отглеждане на малко дете** дялът на жените (98,7%) **изцяло доминира спрямо незначителния дял на мъжете (1,3%)**.

Въпреки че за правото на обезщетение за гледане на болно дете или член на семейството **жените и**

мъжете са напълно равнопоставени в качеството им на осигурени лица, очевидно е проявление на стереотипа жената да полага грижи за болни деца или други членове на семейството и да получава осигурителното обезщетение за времето на отпуск поради тази причина.

Заклучение

Жените, обхванати от държавното обществено осигуряване и получаващи социално-осигурителни обезщетения и пенсии, не са хомогенна маса и би било некоректно да се прави единна оценка за всички тях. При наблюдението на средностатистическите данни обаче се констатира трайна тенденция на неравнопоставеност на жените спрямо мъжете поради редица причини. Жените се пенсионират по-рано, имат по-малка продължителност на осигурителния стаж, получават по-ниски трудови възнаграждения и това рефлектира върху размера на получаваните от тях пенсии и обезщетения.

Обикновено жените са заети в такива отрасли на икономиката, в които заплащането е по-ниско. Те по-рядко заемат ръководни и високо платени длъжности в политиката, в стопанския и в публичния сектор. Склонни са да приемат по-ниско платена работа от мъжете. Професионалното

им развитие често се възпрепятства от семейни ангажименти и грижи за зависими членове на семейството. Също така и феноменът “стъклен таван” не позволява на голяма част от жените да израстват в кариерата и да заемат по-добро място в обществения живот.

Възприемането априори на водещата роля на мъжа е част от стереотипното мислене и поведение, крайният резултат от което проличава в статистическите данни и се наблюдава в живота.

Зад данните и констатациите, показващи фактическа неравнопоставеност на жените спрямо мъжете през призмата на социалното осигуряване, очевидно стоят причини от културно-нравствено и психологическо естество. Те могат да бъдат преодолявани чрез мерки и политики, водещи най-вече до промяна на стереотипа като нагласи и начин на поведение.

Всички форми и средства, създаващи условия за по-балансирано и хармонично съчетаване на професионалните или трудовите ангажименти със семейния живот, биха благоприятствали равнопоставеността на жените и мъжете за сметка намаляването на разликата в получаваните трудови доходи, социално-осигурителни обезщетения и пенсии.

На фокус

ТЕРИТОРИАЛНО ПОДЕЛЕНИЕ НА НОИ В ГР. БЛАГОЕВГРАД – ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА И ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ ЗА 2013 Г.

Златко Златев - директор на териториално поделение на НОИ – гр. Благоевград

Област Благоевград е една от 28-те области в България с административен център гр. Благоевград. В част от областта попада географският регион Пиринска Македония.

Областта се намира в югозападната част на България. С площ от 6 449,5 кв. км тя е трета по големина в България и има население 324 110 души (по данни от преброяване 2011). На север областта граничи с област Кюстендил и със Софийска област, на изток - с областите Пазарджик и Смолян, на юг с Република Гърция и на запад с Република Македония.

Заради големия брой студенти, кръстопътното си географско положение, природата и редица социални фактори, областта има сравнително добре развита икономика. В града добре се развиват търговията, ресторантьорският и хотелиерският бизнес. Сериозна част от работната сила е заета в секторите “Строителство” и “Шивачество”. Добре развито е отглеждането на тютюн, както и градинарството и овощарството.

Броят на общините в областта е 14, като разстоянието между някои от селищата и областния град е над 150 км. Една част от тези селища са с над две хиляди жители, а има и дори такива, в които живеят повече от три хиляди души.

Очертаната социално-икономическата обстановка, природо-географските особености и демографската структура на населението в област Благоевград изискват специфичен подход при обслужването на клиентите по отношение на дейностите, осъществявани от Националния осигурителен институт (НОИ). Структурата на териториалното поделение на НОИ (ТП на НОИ) в Благоевград е изцяло съобразена със ситуацията и нуждите на потребителите на социално-осигурителни услуги.

Основната дейност на териториалното поделение се осъществява в административната сграда на управлението в Благоевград, намираща се на ул. “Тракия” № 1.

Структурата има четири изнесени работни места в градовете Разлог, Сандански, Петрич и Гоце Делчев.

В приемната на НОИ в Благоевград се извършва обслужване на граждани и осигурители по няколко основни направления:

- приемане на документи за отпускане, изменение, спиране, прекратяване и възобновяване на пенсии, включително и по международни договори;
- приемане на документи за изплащане на различните парични обезщетения от ДОО;
- приемане на документи за изплащане на парични обезщетения за безработица и гарантирани вземания;
- издаване на осигурителни книжки, персонален идентификационен код (ПИК), идентификационен код на осигурител (ИКО), както и таксуване на различните видове услуги на НОИ.

В изнесените работни места се извършват следните административни услуги:

- осъществява се дейността по отпускане и изплащане на обезщетения за безработица и гарантирани вземания;
- извършва се прием и проверка на документи за парични обезщетения за временна неработоспособност;
- извършват се консултации на граждани и осигурители.

Структура

В съответствие с изискванията на Закона за държавния служител организационната структура на ТП на НОИ – гр. Благоевград е разделена на две основни структурни единици – обща и специализирана администрация. В общата администрация са отделите и секторите, отговарящи за административното, правното и информационното обслужване на териториалното поделение, а в специализираната администрация са включени структурите, осъществяващи изпълнението на разписаните в Правилника за организацията и дейността на НОИ задължения. На пряко подчинение на директора са трима служители – финансов контролор, лекар, председател на медицинска комисия и лекар, член на медицинска комисия.

В общата администрация са отделите “Човешки ресурси, административно, правно и информационно обслужване” (“ЧРАПИО”) и “Финансово-счетоводна дейност” (“ФСД”), като в състава на първия отдел са включени два сектора – “Информационни системи” и “Човешки ресурси, правно обслужване и административно-стопански дейности”.

В специализираната администрация на ТП на НОИ – гр. Благоевград са обособени два отдела, които отговарят за основните функционални направления на дейността в териториалното поделение.

Отдел “Пенсии” извършва администрирането на правата и задълженията на осигурените лица по отношение на пенсиите. В него са обособени три сектора, като всеки от тях отговаря за различна част от пенсионното производство. Между структурите са разпределени задълженията по отпускането и изплащането на пенсиите, както и по цялостното пенсионно обслужване на клиентите.

Отдел “Краткосрочни плащания и контрол” (“КПК”) се занимава с дейностите, свързани с

краткосрочните обезщетения. Той също е съставен от три сектора. Сектор „Контрол по разходите на ДОО” (“КРДОО”) осъществява дейностите по контрола на разходите на държавното обществено осигуряване, като към него е обособена и дейността, свързана с осигурителния архив, чиято задача е осъществяване събирането, обработката и съхранението на осигурителния архив с информация за осигурители, прекратили дейността си без правоприменик. Сектор “Парични обезщетения за безработица и гарантирани вземания” (“ПОБГВ”) осъществява дейностите по преценка на правото и изплащането на паричните обезщетения за безработица и на гарантираните вземания. Сектор “Парични обезщетения за временна неработоспособност” (“ПОВН”) осъществява дейностите, свързани с проверка, приемане, обработка и изплащане на документи за парични обезщетения за временна неработоспособност - болнични, майчинство и помощ при смърт на осигурено лице.

В структурите на ТП на НОИ – гр. Благоевград работят общо 124-ма служители, от които 115 щатна численост и 9 служители, назначени по условията на ПМС № 66/96.

Най-голяма е числеността на отделите “Пенсии” и “КПК”, където е съсредоточен близо 73% от личния състав (съответно 43 и 47 служители). Разпределението на служителите съгласно заеманата длъжност показва, че 20% от тях (25) са на позиция “експерт по осигуряването”. На длъжностите “специалист” и “старши експерт по осигуряването” са назначени съответно 18 и 17 служители.

От гледна точка на образователния ценз на работещите в ТП на НОИ – гр. Благоевград трябва да се отбележи, че 80% служителите са с висше образование, а останалите 20 – със средно. Основната част от персонала (85%) са жени. Представителките на нежния пол са 104, докато мъжете са само 18.

Що се отнася до натрупания стаж в институцията, данните сочат, че едва 24 (19,7%) от служителите са със стаж по-малък от 5 години. По-голямата част от персонала е с натрупан сериозен професионален опит в системата, като повече от 25% от служителите работят над 20 години в НОИ. Със стаж между 5 и 10 години са 30 служители (24,6%), а работилите в института между 10 и 15 години са 26 (21,3%). С почти 20 години служба са 11 служители или около 9%.

С цел повишаване квалификацията и ефек-

тивността на служителите на ТП на НОИ – гр. Благоевград през 2013 г. са проведени 13 обучения, в които са взели участие 32 служители. Като цяло обученията са били насочени към ръководния състав, като са обхванати основните функционални направления от дейността на НОИ.

Финансови резултати за 2013 година

В ТП на НОИ – гр. Благоевград отчитането на приходите и разходите е организирано в съответствие с утвърдената от Националния осигурителен институт счетоводна политика и правилата в самата структура, които са съобразени със Закона за счетоводството и други нормативни актове. Изградена е система за финансово управление и контрол, която работи на базата на утвърдени вътрешни правила, инструкции, заповеди и други вътрешни актове на НОИ, с които са регламентирани дейностите, свързани с управлението на човешките ресурси, финансово-счетоводната отчетност, управлението на имуществото, обществените поръчки, достъпа до активи и информация за специфичните дейности, свързани с обезщетенията, пенсионното производство, осигурителния архив и др. Утвърдени са работни инструкции, чрез които се гарантира доброто финансово управление, пълното съответствие с приложимото законодателство, както и осигуряването на своевременно и надеждна информация за вземане на правилни управленски решения.

Приходна част на бюджета:

През 2013 г. в ТП на НОИ – гр. Благоевград са събрани средства по направления както следва:

- от продажби и такси за извършени услуги – 19 837,75 лв.;
- от наказателни постановления – 3 925,44 лв.;
- от разпореждания и ревизионни актове за начет – общо 60 987,95 лв., от които 42 036,92 главница и 18 951,03 лв. лихви;
- от приходи от наказателни лихви по:
 - разпореждания за надвзети обезщетения и помощи по КСО (Парични обезщетения за временна неработоспособност) - 59 277,32 лв.
 - разпореждания за надвзети обезщетения и помощи по КСО (Парични обезщетения за безработица) - 6 009,84 лв.

Разходна част на бюджета:

Изразходваните суми за пенсии за годината са в размер на 237 064 745,15 лв., от които:

- от фонд “Пенсии“ - 227 255 188,10 лв.;
- от фонд “Пенсии, несвързани с трудовата дейност” - 8 636 574,95 лв.;
- от фонд “Трудова злополука и професионална болест” - 1 172 982,10 лв.

Събрани са суми по разпореждания за неправилно получени пенсии по вина на гражданите в размер на 20 550,57 лв., от които 15 610,79 лв. главница и 4 939,78 лв. лихви.

Издадени са удостоверения за профилактика и рехабилитация и са изплатени парични помощи на общо 1 354 осигурени лица, като общата сума по това перо възлиза на 532 215 лв. Разпределението по фондове е както следва:

- от фонд ”Общо заболяване и майчинство” - 515 330,50 лв.;
- от фонд “Пенсии” – 15 009,50 лв.;
- от фонд “Трудова злополука и професионална болест” - 1 115 лв.;
- по чл. 56 КСО – 393 лв.
- от фонд ”Пенсии, несвързани с трудова дейност”- 367,00 лв.

Във фонд „Общо заболяване и майчинство“ са възстановени 313,58 лв. за нощувка и 482,50 лв. за медицински процедури по разпореждания за неправомерно изплатени помощи за профилактика и рехабилитация.

По отношение на паричните обезщетения за временна неработоспособност на починали лица и прихващането на дължими суми към ДОО изплатените средства са в размер на 80 644,65 лв., от които 11 183,30 лв. към наследници и 69 461,35 лв., удържани по ведомост за погасяване на начислени вземания.

Разходите за парични обезщетения за временна неработоспособност (ПОВН) са намалени със събраните суми за главници по издадени разпореждания по чл.114 КСО в размер на 168 740,98 лв., като от тях 128 091,56 лв. са от обезщетения за отглеждане на малко дете.

За парични обезщетения за безработица на починали лица и прихващане на дължими суми към ДОО са изплатени средства в размер на 21 926,22 лв., от които 3 028,17 лв. на наследници и 18 898,05 лв. удържани по ведомост за погасяване на начислени вземания.

Разходите за парични обезщетения за безработица (ПОБ) са намалени със събраните суми за главници по издадени разпореждания по чл.114 КСО в размер на 119 946,98 лв.

В събраните суми за погасяване на вземанията

по всички направления са включени 21 043,18 лв., преведени от НАП.

Действащата система за финансово управление и контрол гарантира добър предварителен контрол, укрепване на финансовата и бюджетната дисциплина. Финансовият контролор в ТП на НОИ – гр. Благоевград извършва текущ контрол за законосъобразността и целесъобразността при поемане на задължения, извършване на разходи, провеждане на обществени поръчки, организиране дейността по изменение или създаване на нови работни инструкции и др. Резултатите от извършените проверки се документират в контролни листове, становища и електронен регистър. За 2013 г. са издадени 1 345 контролни листове за извършване на разход и 62 за поемане на задължения. Извършена е проверка на 6 552 документа. Проведени са 12 процедури по ЗОП.

Отчет за дейността

Отдел ”Краткосрочни плащания и контрол”

Сектор “Парични обезщетения за временна неработоспособност”

Организацията на дейността на сектор „ПОВН” при ТП на НОИ - гр.Благоевград се осъществява от 17 служители, разпределени в пет работни места, като в Благоевград те са 13, а в градовете Гоце Делчев, Разлог, Сандански и Петрич - по един.

В приемната на ТП на НОИ - гр. Благоевград и изнесените работни места се приемат документи за отпускане на парични обезщетения за временна неработоспособност, бременност и раждане, отглеждане на малко дете, помощи при смърт и декларации за промяна в обстоятелствата за изплащане на парично обезщетение за временна неработоспособност. Също така се дават консултации и се правят справки на осигурителите и осигурените лица относно приемането и изплащането на паричните обезщетения от ДОО.

В изнесените работни места от служители по ПОВН се издават удостоверения за изплатени парични обезщетения от ДОО, копия на разпореждания за отпускане на пенсии на гражданите, приемат се заявления за издаване на документи за осигурителен стаж от осигурителния архив и се издава ПИК на осигурените лица и ИКО на осигурителите.

Обработката на приетите документи се извършва в ТП на НОИ - гр. Благоевград и в изнесените работни места.

Контролът по правилността на определените

право и размер на паричните обезщетения и помощи се осъществява в ТП на НОИ - гр. Благоевград.

В сектор „ПОВН” през 2013 г. са приети и обработени общо 109 377 документи за отпускане на парични обезщетения и помощи от ДОО от 41 883 осигурени лица или средно по 9 115 на месец. По брой приети документи за отпускане на парични обезщетения и помощи от ДОО през 2013 г. структурата е на пето място сред всичките 28 териториални поделения на НОИ в страната.

Изплатените парични обезщетения и помощи от ДОО за периода са в размер на 28 464 235,70 лв. или средно по 2 372 019,58 лв. на месец.

Сектор “Парични обезщетения за безработица”

Организацията на дейността на сектор „ПОБГВ” в ТП на НОИ - гр. Благоевград се осъществява от 16 щатни служители, разпределени в пет работни места в градовете Благоевград, Гоце Делчев, Разлог, Сандански и Петрич. Всички те приемат документи, издават разпореждания и изготвят ведомости.

Поради спецификата и географското разположение на Благоевградска област и отдалечеността на населените места, по график два пъти месечно се обслужват безработните лица в общинските центрове в Симитли, Банско, Белица, Якоруда, Хаджидимово, Сатовча и Гърмен.

В обслужваните по график работни места се приемат заявления за отпускане на парични обезщетения за безработица, декларации за промяна в обстоятелствата за изплащане на парично обезщетение за безработица и др. Приетите документи се обработват в Благоевград, Гоце Делчев, Разлог, Сандански или Петрич, като при следващо посещение по график се връчват изготвените разпореждания.

В сектор „ПОБГВ” през 2013 г. са приети заявления за отпускане на парично обезщетение за безработица от 13 151 осигурени лица или средно по 1 096 на месец. По брой приети заявления за отпускане на такива обезщетения ТП на НОИ – гр. Благоевград е на пето място в страната за годината. От всички регистрирани лица 677 бр. са подали и заявления за удостоверяване на осигурителни периоди и/или доходи от друга държава-членка на ЕС.

Броят на изплатените парични обезщетения за периода е 85 899 или средно по 7 158 на месец. Изплатените суми са в размер на 18 442 918,89 лв. или средно по 1 536 909,91 лв. на месец.

Сектор”Контролно-ревизионна дейност “

Дейността в сектора се осъществява от 9 служители, от които 5 са в Благоевград и по един в четирите изнесени работни места. За 2013 г. дейността на контролните органи включва общо 674 проверки и ревизии, като резултат от тях са 123 ревизионни записки, 53 ревизионни актове за начет и 498 констативни протокола. Приети и обработени са общо 89 декларации за трудови злополуки, като признати (по чл. 55, ал. 1 и по ал. 2 КСО) са общо 80 (2 от тях са завършили със смърт).

Инспекторът по осигуряването “Експертиза на временната неработоспособност” е извършил 59 проверки на лечебни заведения. Изготвил е 682 жалби, в т.ч. 373 обжалвани болнични листове пред ЛКК и 309 обжалвани болнични листове пред ТЕЛК. Анулираните болнични за периода са 235.

Осигурителен архив към сектор КРДОО:

- осигурители, чиято документация е приета – 75;
- дела приета документация на прекратени осигурители – 1 396 бр.;
- подадени заявления-декларации по чл. 5 от Инструкция №5/30.06.2005 г. на управителя на НОИ – 128 бр.;
- издадени удостоверения по чл. 22, ал. 1-3 и чл. 5 от Инструкция №5/30.06.2005 г. на управителя на НОИ – 188 бр.;
- подадени заявления за издаване на удостоверения за осигурителен стаж/доход – 2 177 бр.;
- издадени документи за осигурителен стаж/доход – 292 бр.;
- издадени удостоверения за осигурителен стаж (УП-13) – 40 бр.;
- издадени удостоверения за осигурителен доход (УП-15) – 151 бр.;
- издадени удостоверения по ЗУТОССР (УП-17) – 3 бр.;
- издадени уведомителни писма за отказ за издаване на документи за осигурителен стаж и/или доход – 98 бр.

Причината за отказ за издаване на удостоверение може да е липсата на предадена документация от осигурител и/или липса на данни за заявителя в предадената и съхранявана в ТП на НОИ – гр. Благоевград (или в съответното архивохранилище) документация на прекратен осигурител.

От отдел “КПК” са издадени 348 разпореждания за възстановяване на парични обезщетения, от които 170 ПОБ и 178 ПОВН в размер на 189 098,47 лв. През 2013 г. са постъпили 74 бр. жалби на основание чл.117 КСО. Тридесет от тях за в сектор “ПОБГВ”,

като 18 са срещу разпореждане за отпуснато ПОБ, 6 са срещу разпореждане за отказано ПОБ, а други 6 - срещу издадени разпореждания за възстановяване на неосновател-но получено обезщетение.

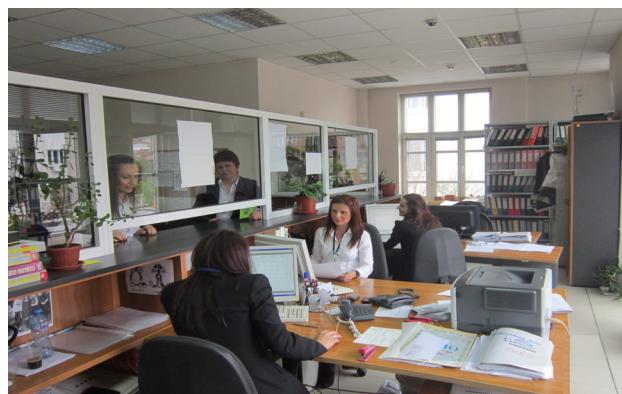
В тази връзка директорът на ТП на НОИ е издал 20 решения – 15 за потвърждаване на вече издадени разпореждания и 5 за спиране на административното производство по жалба и връщане за ново произнасяне на база допълнително представени документи.

Постъпилите жалби в сектор “ПОВН” са 20, а в сектор “КРДОО” - 24. Първите са във връзка с направен отказ за изплащане на парично обезщетение, като с решения на директора всички издадени разпореждания са потвърдени. Вторите са основно свързани с възстановяване на суми за трудови злополуки от физически и юридически лица и по всяка една от тях има произнасяне с решение на директора.

Отдел “Пенсии”

В приемната на отдел “Пенсии” се приемат заявления за отпускане, изменение, спиране, възобновяване, възстановяване и прекратяване на пенсии по българското законодателство, а също така и по прилагане на европейските регламенти и двустранните договори в областта на пенсионното осигуряване. В нея се издават удостоверения за доход и такива, доказващи, че дадено лице не е пенсионер. Освен това се дават консултации по зададени въпроси, заверяват се декларации “Живот” и се приемат писмени жалби, запитвания и др.

Един път седмично (по график) в изнесените работни места на ТП на НОИ – гр. Благоевград служител от сектор “Отпускане на пенсии” извършва прием на документи и дава консултации

по поставени въпроси, касаещи пенсионното осигуряване.

Въпросите, които най-често задават клиентите, са свързани с условията за пенсиониране, кате-

горизирането на труда и правата за пенсиониране по европейските регламенти и договорите.

Отдел “Пенсии” се състои от три сектора – **“Пенсионно обслужване”, “Отпускане на пенсии” и “Изплащане на пенсии”**. В тях се извършва дейността по прием на документи, издаване на удостоверения, обработване на документи за отпускане и изменение на пенсии, и изплащането на същите чрез пощенски станции и банки.

За периода 1 януари – 31 декември 2013 г. в отдел “Пенсии” са приети 25 185 заявления – в това число: 6 312 за отпускане на нови пенсии (1205 за инвалидност поради общо заболяване), 4 706 за изменение на вече отпуснати и 1691 за отпускане на добавка към пенсията.

Средномесечният брой пенсионери, на които се изплащат пенсии от ТП на НОИ – гр. Благоевград през 2013 г. е 82 174, а броят на изплащаните пенсии е 92 708. Средно месечно се извършват плащания на пенсии за 19 755 395,43 лв.

Общо за отчетния период е изплатена сума в размер на 237 064 745,15 лв. Разпределението по фондове е следното:

- от фонд “Пенсии” - 227 255 188,10 лв.
- от фонд “Пенсии, несвързани с трудовата дейност” – 8 636 574,95 лв.
- от фонд “Трудова злополука и професио-

нална болест” – 1 172 982,10 лв.

По отношение на пенсиите за инвалидност, дейността на отдел “Пенсии” е тясно свързана с работата на Медицинската комисия. През 2013 г. тя е разгледала 7 171 решения на ТЕЛК/НЕЛК, от които е обжалвала 195. За цялата година са постъпили 56 жалби срещу разпореждания на длъжностното лице по пенсионното осигуряване, като най-често гражданите обжалват определения размер на пенсията, категорията на полагания труд, продължителността на зачетения стаж, отказа за отпускане на наследствена пенсия, дълга от надзети пенсии и отказите за отпускане на пенсия. В повечето случаи жалбите са неоснователни и разпорежданията се потвърждават с решение на директора, съгласно чл. 117 КСО.

През 2013 г. са издадени 35 разпореждания по чл. 98, ал. 2 КСО с общ размер 29 224,90 лв., от които 24 503,55 лв. главница и 4 721,35 лв. лихви. Най-чести причини за възникване на дълг от надзети пенсии по вина на пенсионера са:

- неправомерно получаване на пенсия от учащи;
- неправомерно изтеглена пенсия от наследниците на починал пенсионер;
- преизчисляване на пенсия по европейски регламенти и двустранни договори в областта на социалното осигуряване.

Европейски проекти

ПОДГОТВИТЕЛЕН ПРОЕКТ ЗА ЕЛЕКТРОНЕН ОБМЕН НА ДАННИ В ОБЛАСТТА НА СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Теодора Нончева - директор на дирекция "Обществени комуникации и международно сътрудничество"

През месец май 2014 г. Националният осигурителен институт завърши успешно проект за развитие на специализиран софтуер, който беше реализиран с финансовата подкрепа на Европейската комисия и представлява важна стъпка към въвеждането на общата система за електронен обмен на данни в областта на социалното осигуряване (EESSI) между страните-членки на Европейския съюз.

Необходимостта от въвеждане на електронен обмен на данни произтича от Регламент 883/2004 г. на Европейския парламент и Съвета на Европейския Съюз за координация на системите за социална сигурност, чиито чл. 78 гласи, че държавите-членки постепенно трябва да въвеждат нови технологии за обмен, достъп и обработка на данни, необходими за прилагането на Регламента, а Комисията на Европейските общности да оказва помощ за дейностите от общ интерес веднага щом държавите-членки създадат услуги за обработка на информация. Всяка държава-членка е отговорна за управлението на нейната собствена част от услугите за електронна обработка на информация в съответствие с общностните разпоредби за закрила на физическите лица относно обработката и свободното движение на лични данни.

След влизането в сила на Регламент 883 Европейската комисия започна разработването на т.нар. система EESSI - абривиатура, означаваща "електронен обмен на данни за социална сигурност". Дефинирана беше структурата, съдържанието и формата за обмен на информация чрез структурирани електронни документи. Тези документи се обменят по електронен път в единна информационна среда, отговаряща на изискванията за защита на личните данни, посредством точките за достъп, които представляват институции или органи за връзка на държавите-членки.

В изпълнение на националните си задължения, България прие Национален план за действие по прилагането на електронния обмен. Инсти-

туционалната структура на социалното осигуряване у нас наложи използването на относително сложна национална система за администриране на електронния обмен, в която участват 8 компетентни институции, от които 4 точки за достъп – Националният осигурителен институт, Националната здравноосигурителна каса, Агенцията за социално подпомагане и Националната агенция за приходите. Координиращата функция в процеса на подготовка за електронния обмен се изпълнява от Министерството на труда и социалната политика. Националният осигурителен институт играе съществена роля, поради факта, че се явява компетентна институция по отношение на почти половината от общия брой структурирани електронни документи.

Дейността по прилагането на европейските регламенти се администрира както от обособено звено на специализираната администрация в Централно управление на НОИ, в което са заети около 20% от човешките ресурси, така и от териториалните подразделения относно функциите по отпускане и изплащане на пенсиите и обезщетенията по европейските регламенти. Структурираните електронни документи, които Европейската комисия въвежда за целите на електронния обмен в областта на социалната сигурност, са общо около 350, а над 150 от тях са в компетенциите на Националният осигурителен институт.

Една от първите подготвителни дейности беше включването на страната ни сред шестте пилотни държави-членки за тестване на системата EESSI от 2010 до 2012 г. Всички компетентни институции, участващи в тестовете, извършиха инсталация на последователните версии на софтуерния продукт EESSI и приложенията, разработени от изпълнителя на ЕК. Проведени бяха поредица от тестове за изпращане на електронни документи, а резултатите бяха документирани и предоставени на вниманието на Комисията. През този период в НОИ беше създадена работна група, която

отговаряше за инсталиране на приложенията, провеждане на тестове, подготовка на анализи и доклади. Служителите извършваха тези задачи успоредно с основните си работни задължения, не беше възможно и адекватно надграждане на техническата инфраструктура на НОИ в кратките срокове на тестовата фаза. Въпреки това, тази фаза беше изключително полезна за анализиране на основните дефицити и предизвикателства по отношение на електронния обмен. В резултат на анализа беше променена "пътната карта" на Европейската комисия за въвеждането на EESSI. Влизането в действие беше отложено с близо 4 години. Промяната даде възможност за по-добра подготовка в отделните държави-членки и за използване на проектни ресурси от европейски финансови източници.

През 2012 г. НОИ кандидатства с проектно предложение пред Главна дирекция "Заетост, социални въпроси и приобщаване" на Европейската комисия, която ежегодно разпределя над 2 млн. евро за дейности в областта на координацията. Проектът беше оценен положително и НОИ получи субсидия от 130 хил. евро за разработване на вътрешна институционална система за електронен обмен. Основната цел беше разработване на софтуерно решение за разпределяне, попълване, съхраняване и изпращане на структурирани електронни документи към общия интерфейс на интегрираната европейска системата EESSI. Решението трябваше да осигури автоматично извличане на информация от базите данни на НОИ, така че да се намали разхода на време и рискът от грешки при попълването на структурираните електронни документи. Тази цел беше осъществена от експертна група на Националния осигурителен институт, в която участваха специалисти по информационно обслужване и експерти от дирекция "Европейски регламенти и международни договори". Експертната група беше подпомогната от външен консултант, който въз основа на извършения вече анализ на бизнес-процесите в НОИ и EESSI, разработи прототип на решението, включващ пенсионен поток P002 и принадлежащите му структуриран електронен документ P2000

(Заявление за пенсия за старост) и неструктурирани електронни документи. Консултантът подпомогна миграцията към новите версии на наличния софтуер. Ключов елемент от консултантската услуга представляваше трансферът на знания и опит към експертната група на НОИ. Обучени бяха 20 служители в централно управление на НОИ за работа с приложението, повечето от които на следващия етап от проекта поеха ролята на обучители за териториалните поделения на НОИ. След изпълнението на консултантската услуга НОИ разполагаше не само с прототип на специализирания софтуер, но и с по-висок капацитет на служителите, ангажирани в процеса.

В последния етап от проекта през 2014 г., експертната група на НОИ подготви две писмени ръководства за служителите по информационно обслужване и по отпускане и изплащане на пенсии в териториалните поделения на НОИ и проведе тридневни обучения за 150 експерти от цялата страна. В края на обучението беше проведена анкета с участниците, която показва доста високо ниво на удовлетвореност, особено от страна на експертите по информационно обслужване

Подготовката за успешното внедряване на специализирания софтуер за електронен обмен на данни в сферата на социалното осигуряване у нас ще продължи с интегриране на всички видове структурирани електронни документи (СЕД) по европейските регламенти. Предвижда се оптимизация на системата за информационен обмен с другите компетентни институции в страната (Министерство на труда и социалната политика, Министерство на здравеопазването, Националната здравноосигурителна каса, Националната агенция за приходите, Агенцията за социално подпомагане и др.). Предстои системите, обслужващи СЕД, да бъдат свързани в общ интерфейс, който ще бъде разработен и предоставен от Европейската комисия. Влизането в действие на общата европейска система EESSI е предвидено за м. септември 2016 г. След това държавите-членки ще имат две години да интегрират националните си решения към общата система за обмен на социално-осигурителна информация на Европейския съюз.

„ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ ЗА ОКАЗВАНЕ НА ПО-КАЧЕСТВЕНИ ОСИГУРИТЕЛНИ УСЛУГИ” – ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА*

Христо Трухчев - главен експерт в отдел “Управление на човешките ресурси и секретариат”

Необходимостта от реализирането на проект „Професионално развитие за оказване на по-качествени осигурителни услуги” бе провокирано от значението на специфичните професионални умения в областта на преките комуникации с клиенти и създаването на компетенции за иновативни форми на обслужване. Като една от ключовите публични институции, която обслужва пряко цялото население на страната, Националният осигурителен институт (НОИ) има важно значение за реализацията на общата цел - българската държавна администрация да бъде ефективна, ефикасна и ориентирана към потребителите на предоставените услуги.

Основната цел на проекта е повишаване на компетенциите на служителите на НОИ за оказване на по-качествени и по-ефективни осигурителни услуги за гражданите и бизнеса. Тя е подчинена на стратегическата цел на Оперативна програма “Административен капацитет” (ОПАК) за подобряване на работата на държавната администрация за реализиране на ефективни политики, качествено обслужване на гражданите и бизнеса и създаване на условия за устойчив растеж и заетост. Съобразена е и с целта на приоритетна ос II за подобряване на управлението на човешките ресурси и повишаване на квалификацията на служителите в държавната администрация.

За постигането на поставената цел в проекта са заложили две **специфични цели**:

1. Подобряване на комуникативните умения за работа с клиенти;
2. Развитие на компетенции за предоставяне на електронни услуги.

Двете специфични цели са структурирани в съответствие със специфичните цели на Оперативната програма “Административен капацитет” за ефективно функциониране, повишаване на квалификацията на служителите и модерно обслужване в държавната администрация. В контекста на подприоритет 2.2. на приоритетна ос II “Компетентна и ефективна

държавна администрация”.

Целите са съобразени и с комуникето на Европейската комисия (ЕК) за услугите от обществен интерес (COM(2011) 900 final). Там социалното осигуряване е дефинирано като една от основните социални услуги от обществен интерес, които играят роля за социалното включване. Достъпността и качеството на тези услуги могат да бъдат подобро значително чрез иновативни административни модели - електронно управление и адекватна квалификация на обслужващия персонал.

В съответствие на поставените цели и идентифицираните нужди от обучение, реализацията на проекта бе осъществена в две основни дейности:

1. Провеждане на обучения за професионално развитие, свързано с предоставяне на електронни услуги;
2. Провеждане на обучения по комуникативни умения за работа с клиенти.

“Повишаване на качеството на обслужване и удовлетвореността на ползвателите на услугите” е първа и главна цел в стратегията на НОИ за периода 2012-2014 г. За реализацията ѝ са предвидени следните основни дейности:

1. Оптимизация на процедурите за отпускане и изплащане на пенсии, обезщетения и помощи от ДОО, с оглед съкращаване на срокове за изпълнение и облекчаване на ползвателите на услугите;
2. Прилагане на модерни информационни и комуникационни технологии и иновативност при предоставяне на електронни услуги;
3. Изграждане на нова административна практика и култура чрез разработване на правила, процедури и стандарти за обслужване.

Решаващо значение за приложението на всяка от тези дейности има квалификацията на служителите.

Целевите групи, включени в провежданите обучения, обхващат служители от Централно управление и териториалните поделения на НОИ, обслужващи гражданите и бизнеса.

Дейност: Провеждане на обучения по комуникативни умения за работа с клиенти

Основната цел на обучението е изграждане на личностни и професионални качества за ефективно обслужване на клиенти. Обучението е предназначено за служители в приемните на териториалните поделения на НОИ, чиято работа е свързана с прякото обслужване на клиенти (в т.ч. приемане и заверяване на документи, консултации, справки и други административни услуги). Дейността се осъществи на две поддейности:

- Подготовка на техническо задание и процедура за избор на външен изпълнител;
- Провеждане на обученията.

Тъй като обученията по тази дейност се реализират от външен изпълнител, бе проведена открита процедура по Закона за обществените поръчки (ЗОП).

С решение на управителя на НОИ бе открита процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет: „Обучение по комуникативни умения за работа с клиенти“. Правното основание за откриване на обществената поръчка бе чл. 16, ал. 8, във връзка с чл. 14, ал. 3, т. 2 от ЗОП. Обявлението бе публикувано в регистъра на Агенцията по обществени поръчки (АОП). Назначена комисия за класиране на участниците в откритата процедура за възлагане на обществена поръчка и определяне на изпълнител обяви класирането на участниците в процедурата. С класираната на първо място фирма бе сключен договор.

Изпълнителят осъществи следните компоненти на дейността:

- Разработване на учебна програма и график за провеждане на обученията в териториалните поделения;
- Подготовка на учебни материали;
- Провеждане на двудневни курсове в 28-те териториални поделения на НОИ;
- Оценка и сертифициране на участниците.

Курсовете бяха организирани в 28 групи (със средно по 10 служители) във всяко териториално поделение на НОИ (ТП на НОИ). С оглед оптимизиране на възможността за съчетаване на професионалните задължения на обучаваните служители,

те се провеждаха на място в населените места на съответните териториални поделения през периода от 10 февруари до 10 май 2014 г. и обхванаха общо 282 служители в приемните на всички териториални поделения на НОИ в страната.

Дейност: Провеждане на обучения за професионално развитие, свързано с предоставяне на електронни услуги

В тази дейност бяха проведени две обучения от Института по публична администрация – курс № ИТО-3/2013 от каталога на ИПА на тема „Системи за управление на информационната сигурност на административно звено“ и курс № ИТО-30/2013 от каталога на ИПА на тема „Configuring, managing and maintaining WINDOWS SERVER 2008 SERVERS (ADVANCED COURSE) (дистанционна форма).

В началото на м. август 2013 г. до ИПА бяха изпратени следните групови заявки за участие в обучения по Каталог 2013 г. на служители от сектор „Информационни системи“ в териториалните поделения и от дирекция „Информационни системи и моделиране на бизнес процеси“ в Централно управление на НОИ:

- за курс № ИТО-3/2013 - общо 40 служители;
- за курс № ИТО-30/2013 - общо 68 служители

Заявеното участие в курсовете, организирани и провеждани от ИПА, бе одобрено с писмо, с което ИПА потвърди записването на служителите и тяхното разпределение по обучения и групи в периода от 28 октомври 2013 г. до 11 февруари 2014 г. Въз основа на полученото потвърждение управителят на НОИ издаде заповеди, с които бе потвърдено участието на служителите в обученията, съобразно направеното разпределение по групи от ИПА.

Обучението в курс № ИТО-3/2013 се проведе от ИПА на групи в периода от 28 октомври 2014 г. до 17 януари 2014 г., като в него взеха участие 39 служители на НОИ – специалисти по информационни технологии.

Обучението в курс № ИТО-30/2013 се проведе от ИПА на групи в периода от 16 декември 2013 г. до 11 февруари 2014 г., като в него взеха участие общо 66 служители.

Дейност	Специфични цели	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение/резултат	Мерна единица на индикатора	Постигната стойност на индикатора	
Обучения по комуникативни умения за работа с клиенти	1. Подобряване на комуникативните умения за работа с клиенти	Обучени и сертифицирани служители	Обучени лица	Брой	282	
			Обучени жени	Брой	260	
			Отн. дял жени	%	92%	
			Служители със сертификат	Брой	282	
	1. Подобряване на комуникативните умения за работа с клиенти	Разпространени учебни материали от изпълнителя	Печатни копия		Брой	282
Обучение за професионално развитие свързано с предоставяне на електронни услуги	2. Развитие на компетенции за оказване на електронни услуги	Обучени и сертифицирани служители	Обучени лица	Брой	105	
			Обучени жени	Брой	55	
			Отн. дял жени	%	52%	
			Служители със сертификат	Брой	105	
	2. Развитие на компетенции за оказване на електронни услуги	Създаване на нови електронни услуги	Брой конфигурирани нови електронни услуги в информационната система на НОИ		Брой	12

Постигнатите резултати допринасят за реализацията на политиката за устойчиво развитие. Уменията и компетенциите, създадени в резултат на проведените обучения в двете дейности, имат устойчив и дълготраен ефект, изразен в по-добра организация на работните процеси, оптимално разпределение на функциите по обслужване на клиентите, повишаване на качеството и удовлетвореността на ползвателите на услуги.

Динамичната среда на обществените отношения изисква постоянно развитие на уменията на служителите, като основен акцент се поставя върху уменията за работа с клиенти. Изпълнението на тези цели спомага за по-ефективно и ефикасно изпълнение на задълженията на над 10% от служителите на НОИ, ангажирани пряко с предоставянето на административни и осигурителни услуги на гражданите и бизнеса.

Националните стратегически документи, които са ангажирани с постигнатите цели по проекта, са:

- Стратегия на НОИ 2012-2014 г.;
- Стратегия за обучение на служителите в държавната администрация;
- Концепция за електронното управление в Република България 2010-2015 г.

**Този документ е създаден в рамките на проект "Професионално развитие за оказване на по-качествени осигурителни услуги от Националния осигурителен институт", Договор рег. № ЦА12-22-10/27.06.2013 г. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Националния осигурителен институт и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.*

Указания

На 2 юни 2014 г. министърът на труда и социалната политика издаде указания във връзка с прилагането на Регламент (ЕО) 883/2004 на Европейския парламент относно начина на изчисляване на обезщетение за бременност и раждане, както и по отношение на изчисляване на обезщетение за безработица по българското законодателство, на лица, които имат осигурителни периоди по законодателството на други държави-членки в ЕС.

Указания относно начина на изчисляване на обезщетения за временна неработоспособност, майчинство и безработица по българското законодателство и Регламент 883/2004 на лица, които имат осигурителни периоди по законодателството на други държави - членки в ЕС, ЕИП и Швейцария

I. Изчисляване размера на обезщетенията при временна неработоспособност и при трудоустрояване и за майчинство по българското законодателство на лица, които имат осигурителни периоди по законодателството на други държави-членки в ЕС, ЕИП и Швейцария

По отношение на определянето на правото и изчисляването размера на тези обезщетения при условията на свобода на движение в ЕС, ЕИП и Швейцария, се прилага глава 1 от дял III на Регламент 883/2004 – „Обезщетения за болест, за майчинство и съответните им обезщетения за гледане на малко дете от бащата”.

Специално към паричните обезщетения се прилага чл. 21. Параграф 2 на този текст гласи, че компетентната институция на държавата-членка, чието законодателство предвижда изчисляването на парични обезщетения да става въз основа на среден доход (какъвто е случаят и с българското законодателство) или на средна осигурителна основа, определя такъв среден доход или средна осигурителна основа **изключително въз основа на доходи**, потвърдени за получени, или на **прилаганата осигурителна основа през време на периодите, завършени съгласно посоченото законодателство**. Разпоредбата е императивна, подлежи единствено на стеснително тълкуване и урежда изчерпателно ситуацията, към която е предвидено да се прилага. Тя въвежда материално-правно правило кои периоди и доходи следва да се вземат предвид от компетентната институция при изчисляване на обезщетение за майчинство въз основа на среден доход.

Обезщетенията, които попадат в обхвата на глава 1 на дял III от Р 883/2004, са тези по раздели I и II на глава 4 на част I от КСО. Конкретно текстовете, които посочват как се изчислява размера, са чл. 41, 47, 48 и 49 от КСО. Тези текстове изискват да се намери среднодневното брутно трудово възнаграждение или среднодневният осигурителен доход, от които да се изчисли размера. Следователно, българската система на тези краткосрочни обезщетения, които попадат в обхвата на глава 1 на дял III от Р 883/2004 е такава, която е основана на „среден доход” по терминологията на регламента.

Предвид горното, при изчисляване на размера на тези обезщетения, когато компетентна държава е България, а компетентна институция – НОИ и се прилага правото на България, среднодневното брутно трудово възнаграждение или среднодневния осигурителен доход се изчисляват при стриктно спазване на разпоредбата на чл. 21, пар.2 от Р 883/2004. Това означава, че при прилагането на чл. 41, 47, 48 и 49 КСО в хипотезата на наличие на по-малко от 18 месеца български осигурителни периоди, се вземат предвид само доходи, потвърдени за получени през време само на осигурителните периоди, завършени съгласно българското законодателство. На основание чл. 21, пар. 4 от Р 883/2004, от изискуемите по българското законодателство 18 календарни месеца, предхождащи месеца на настъпване на временната неработоспособност, за изчисляване на размера, се вземат предвид само тези месеци и дни, които са завършени съгласно българското законодателство.

С други думи, обезщетенията по раздели I и II на глава 4 на част I от КСО, които зависят от среднодневен доход или възнаграждение, трябва да се определят изключително на базата на доходи, реализирани през завършен съгласно българското законодателство осигурителен период, независимо

от продължителността на този период, вкл. и когато периодът е под 18 месеца. В пряко противоречие с чл. 21, пар.2 и 4 от Р 883/2004 е фингираното допълване на периоди до 18 месеца на базата на минимална работна заплата – чл. 41, ал. 2, т. 5 КСО и поради това тази норма от вътрешното право не може да се прилага по отношение на случаи, уредени от Р 883/2004, когато се прилага пряко чл. 21 от регламента. Тя може да се прилага само при хипотезите на влезлите в сила за България двустранни договори в областта на социалната сигурност.

Пример: Жена е работила 3 години в Германия, 11 месеца в България и започва да ползва отпуск за бременност и раждане. Има право на обезщетение за бременност и раждане, при условията на сумиране на осигурителни периоди, за да отговори на изискването за 12 месеца осигурителен стаж като осигурена за този риск. Обезщетението се изчислява, на осн. чл. 49 КСО във вр. чл. 21, пар.2 и 4 от Регламент 883/2004 само върху среднодневното брутно трудово възнаграждение за 11-те месеца осигуряване в България, предхождащи месеца на настъпване на временната неработоспособност.

II. Изчисляване размера на обезщетението за безработица на лица, които имат осигурителни периоди по законодателството на други държави-членки в ЕС, ЕИП и Швейцария

По отношение на определянето на правото и изчисляването размера на тези обезщетения при условията на свобода на движение в ЕС, ЕИП и Швейцария, се прилага глава 6 от дял III на Регламент 883/2004 – „Обезщетения за безработица”.

Специално към изчисляването на обезщетенията се прилага чл. 62. Параграф 1 на този текст гласи, че компетентната институция на държава-членка, чието законодателство предвижда изчисляването на обезщетенията да се основава на размера на предишното трудово възнаграждение или професионален доход (каквото е случаят по българското законодателство), отчита изключително трудовото възнаграждение или професионалният доход, получавани от заинтересованото лице при последната му работа по трудово правоотношение или като самостоятелно заето лице съгласно посоченото законодателство. Параграф 1 се прилага също когато законодателството, прилагано от компетентната институция предвижда специален изискуем осигурителен период за определяне на трудовото възнаграждение, служещо за база за изчисляване на обезщетенията (отново, както е предвидено в българското законодателство) и когато за целия или за част от този период спрямо заинтересованото лице се е прилагало законодателството на друга държава-членка – чл. 62, пар.2 от Р 883/2004.

Горесцитираните разпоредби са императивни, подлежат единствено на стеснително тълкуване и уреждат изчерпателно ситуацията, към които е предвидено да се прилагат. Те въвеждат материално-правни правила кои периоди и доходи следва да се вземат предвид от компетентната институция при изчисляване на обезщетение за безработица на лица и при случаи, към които се прилага Регламент 883/2004.

Обезщетенията, които попадат в обхвата на глава 6 на дял III от Р 883/2004 са тези по раздел III на глава 4 на част I от КСО. Конкретно текстовете, които посочват как се изчислява размера са в чл. 54б от КСО. Ал. 1 на чл. 54б изисква да се намери среднодневното възнаграждение или среднодневния осигурителен доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд “Безработица” за последните 24 календарни месеца, предхождащи месеца на прекратяване на осигуряването, от които да се изчисли размера. Следователно, българската система на обезщетенията за безработица е такава, която предвижда специален изискуем осигурителен период (по терминологията на чл. 62(2) от Р 883/2004) за определяне на трудовото възнаграждение, служещо за база за изчисляване на обезщетенията и като такава попада в обхвата на чл. 62, пар.2 от Р 883/2004.

Предвид горното, при изчисляване на размера на тези обезщетения, когато компетентна държава е България, а компетентна институция – НОИ и се прилага правото на България, среднодневното възнаграждение или среднодневния осигурителен доход се изчисляват стриктно при спазване на разпоредбата на 62, пар.1 и 2 от Р 883/2004. Това означава, че при прилагането на чл. 54б КСО се вземат предвид само доходи, получавани от заинтересованото лице при последната му работа по трудово или служебно правоотношение съгласно българското законодателство. На основание чл. 62, пар.2 от Р 883/2004, от изискуемите по българското законодателство 24 календарни месеца, предхождащи месеца на прекратяване на осигуряването, за изчисляване на дохода, който определя размера, се вземат предвид само тези месеци и дни на работа по трудово или служебно правоотношение, които са завършени съгласно българското законодателство.

С други думи, обезщетенията по раздел III на глава 4 на част I от КСО, тъй като зависят

от средnodневен доход или възнаграждение за определен специален изискуем период, трябва да се определят изключително на базата на доходи, получавани през завършен съгласно българското законодателство осигурителен период, преди прекратяване на осигуряването, независимо от продължителността на този период, вкл. и когато периодът е под 24 месеца, като може да е дори само 1 ден предвид трайно установената практика на Съда на ЕС. В пряко противоречие с чл. 62, пар.2 от Р 883/2004 е фингираното допълване на периоди до 24 месеца на базата на минимална работна заплата – чл. 54б, ал. 7, т. 3 КСО и поради това тази норма от вътрешното право не може да се прилага по отношение на случаи, уредени от Р 883/2004, когато се прилага пряко чл. 62 от регламента. Тя може да се прилага само при хипотезите на влезлите в сила за България двустранни договори в областта на социалната сигурност.

Пример: Мъж е работил 5 години в Словакия, 2 месеца в България и остава безработен. Има право на обезщетение за безработица, при условията на сумиране на осигурителни периоди, за да отговори на изискването за внесени или дължими осигурителни вноски във фонд “Безработица” най-малко 9 месеца през последните 15 месеца преди прекратяване на осигуряването. Обезщетението се изчислява, на осн. чл. 54б КСО във вр. чл. 62, пар.1 и 2 от Регламент 883/2004 само върху средnodневното получавано възнаграждение за 2-та месеца осигуряване в България, предхождащи месеца на прекратяване на осигуряването.

III. Точка II от настоящите указания се прилага при изчисляване на обезщетения за безработица от НОИ и при условията на чл. 65, пар.5 от Регламент 883/2004, когато НОИ действа все едно е компетентна институция за лицето. Предвид израза в чл. 65(5)(а) от Р 883/2004 „в съответствие със законодателството на държавата-членка по пребиваване както ако спрямо него се е прилагало това законодателство”, когато доходът на лицето от последната му работа в компетентната държава-членка надхвърля максималния осигурителен доход за България този доход следва да бъде ограничен до максималния, за да се спази условието на чл. 54б, ал. 1 от КСО да се намери средnodневното възнаграждение или средnodневния осигурителен доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд “Безработица”. Вноските към фонд “Безработица” се правят при спазване изискването на чл. 6, ал. 2, т. 1 от КСО.

IV. Чл. 41, ал. 2, т. 5 КСО и чл. 54б, ал. 7, т. 3 КСО се прилагат само към правоотношения, възникнали на основание на влезлите в сила за България двустранни договори с трети страни в областта на социалната сигурност, уреждащи съответните обезщетения – предмет на настоящите указания.

V. Във връзка с т. II от тези указания, указанията в писмо № 91-01-52/11.02.2011 г. от дирекция „Европейски регламенти и международни договори” при НОИ относно прилагане на правилата за координация на схемите за социална сигурност, съдържащи се в Регламент № 883/2004 г. и Регламент на Съвета № 987/2009 г. /регламент по прилагане на Регламент № 883/2004 г./ да бъдат отменени изрично като незаконосъобразни в частта, в която се указва прилагането на чл. 54б, ал. 7, т. 3 КСО за случаите, при които намира приложение Регламент № 883/2004 г., и вместо тях да бъдат прилагани настоящите указания.

Точка V от указанията в писмо №: 91-01-280/16.11.2010 г. да се прилага съобразно т. IV от настоящите указания.

VI. Откритите пред НОИ административни процедури, свързани с прилагане на чл. 21 и 62 от Регламент 883/2004, да бъдат приключени в съответствие с настоящите указания.

VII. Управителят на НОИ да издаде указания, по неприключени съдебни производства по жалби от лица, оспорващи административни актове на органи на НОИ, основаващи се на неправилно определяне на базата за изчисляване на обезщетения – предмет на настоящите указания, жалбите да бъдат признати за основателни от процесуалните представители на НОИ.